

NOVA ГАЗЕТА

№30(620), Жовтень 7, 2021, Нью-Йорк

№30(620), October 7, 2021, New York

ВЛАДА ТА ГРОШІ

РОЗСЛІДУВАННЯ: ШО ПОВИЛАЗИЛО ЗІ СКРИНИ «ПАНДОРИ» **СТОР. 3, 5**

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

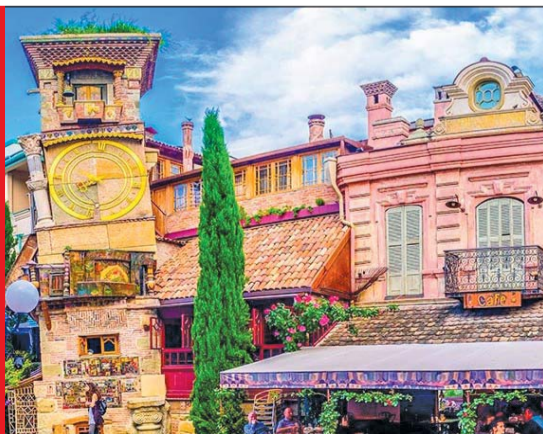
COVID-19: НА ЛІЧИЛЬНИКУ СМЕРТІ – 700 ТИСЯЧ АМЕРИКАНЦІВ **СТОР. 8**

У ГРОМАДІ

ПРОЩАННЯ З ЛІТОМ: ОСІННІ ФЕСТИВАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКИ **СТОР. 18**

ДОВКОЛА СВІТУ

КИПАРISOVA ПОСТАВА ДРЕВНЬОГО Й ВІЧНО МОЛОДОГО ТБІЛІСІ **СТОР. 20-21**

СВОБОДУ МІХО СААКАШВІЛІ!

СТОР. 6

11 ЖОВТНЯ – ДЕНЬ КОЛУМБА

СТОР. 10

Yara Arts Group and the Ukrainian Museum present:

Scythian Slap

Скіфський ляпас!

*David Burliuk is slapped by a Scythian Ice Princess.
The obvious result: Futurism in Siberia, Japan and New York*

Yara's new theatre piece
with Bob Holman, Susan Hwang and Julian Kytasty
directed by Virlana Tkacz

October 8, 2021 7PM

Ukrainian Museum 222 East 6th St NYC

Council on
the Arts

NYC Cultural
Affairs

www.yaraartsgroup.net

Український Музей у Нью-Йорку та Мистецька Група «Яра» представляють нову театральну виставу «Скіфський Ляпас!», створену акторами «Яри»: Бобом Голманом, Сюзан Гуонг та Юліаном Китасти. Режисер постановки – Вірляна Ткач, відповідальна за костюми – Кейко Обремські, дизайн – Ватоку Уено, проєкції – Даріана Фіоріно.

...Давид Бурлюк отримує ляпаса від скіфської льодяної принцеси, відлунням якого стає... футуризм у Сибіру, Японії, Нью-Йорку...

Вистава, яка збігається із поточною виставкою декількох робіт Давида Бурлюка в Українському музеї в Нью-Йорку, відбудеться у п'ятницю, 8 жовтня, о 7-й годині вечора в Українському музеї за адресою: 222 East 6th Street, New York 10003.

Ціна квитка – \$15.

Давид Бурлюк – художник, поет, один із чільних засновників і творців футуризму, народився 1882 року поблизу Харкова, навчався в Одесі, Казані, Мюнхені та Парижі. Ранні його роботи демонструють захоплення скіфським мистецтвом: він брав участь у розкопках курганів поблизу Херсону, заснував мистецьку групу «Гілея», захоплювався степовою культурою українців, особливо мамами, яких вважав образом самодостатності. Художник брав участь у більшості найважливіших авангард-виставок у Києві, Москві, Санкт-Петербурзі та Мюнхені. Об'їздив з футуристичним турне 17 міст, збираючи повні зали, обурюючи одних і підкорюючи серця інших. Протягом 1920-1922-х «просував» футуризм у Японії, пізніше мешкав і творив у Нью-Йорку.

Ця подія стала можливою завдяки публічним коштам Департаменту культури міста Нью-Йорк (New York City Department of Cultural Affairs), Ради з питань мистецтв штату Нью-Йорк (New York State Council on the Arts) та Федеральній кредитовій кооперативі «Самопоміч» у Нью-Йорку.

За непередбачуваних обставин вистава може перейти в онлайн-формат. Слідкуйте за найсвіжішими оновленнями на сайті: www.yaraartsgroup.net

65 рядків від редактора Доброго дня, шановні читачі!

Розслідування Pandora Papers, проведене Міжнародним консорціумом журналістів-розслідувачів (ICIJ), об'єднаних у групу із 600 досвідчених журналістів із 150 ЗМІ 117 країн світу, виявило, що понад 330 високопоставлених політиків та урядовців у всьому світі мають зв'язки з офшорними рахунками, тобто обкрадають свої народи й вкрадені гроші ховають від оподаткування в офшорних зонах. Серед названих владоможців і президент України Володимир Зеленський.

Ще зовсім недавно він удавав із себе великого борця з корупцією й незаконним збагаченням, який начебто живе в тілі народу. Але все це словоблуддя виголошувалося для підтримки свого рейтингу. Мовляв, дивіться, на відміну від свого попередника Петра Порошенка, я живу чесно. Як з'ясували журналісти-розслідувачі, не живе він ані не чесно, ані прозоро, а так, як і його попередник – на словах одне, а на ділі зовсім інше.

Розслідування Pandora Papers також засвідчило, що український президент за кошти держави тримає біля себе на посаді першого помічника суперкорупціонера Сергія Нахмановича Шефіра – такого собі Санчо Пансу, який опікується грошовими потоками, спрямовуючи їх у бік офшорів Зеленського, не забуваючи при цьому й себе, кутуючи в Лондоні нерухомість за мільйони фунтів стерлінгів.

Із самого першого року новітньої української незалежності чиновники прагнули до влади, аби насамперед стати багатими й захистити награване від правоохоронців. Хоч в умовах української дійсності правоохоронці – це також здебільше чиновники-хабарники й корупціонери. Варто лише позглянути на налази всіх цих суддів, прокурорів, есбеушників, податківців, щоб зрозуміти, що в країні панує всепроникна корупція на всіх рівнях.

Ця корупція не лише збагачує всіх цих негідників – вона роз'їдає й нищить Українську державу. Кожний збудований на крадені гроші палац, кожен куплений на вкрадене «Мерседес», кожен заведений для зберігання награваного офшор – це все цвяхи в руки й ноги нашої спільної Вітчизни, яку всі оці шефіри завжди зневажали. Бо вони не тільки не були по крові українцями, й а не відчували себе громадянами України. У кожного з них є «запасні летовища» десь на Лазурному березі або в сонячному Ізраїлі.

Пригадуєте, був такий діяч у часи Кучми Дмитро Табачник. Обіймав посади глави президентської адміністрації, міністра освіти України. Намагався переписати нашу історію, затверджував антиукраїнські підручники, стверджував, що жодного Голодомору ніколи не було. Тепер сидить на розкішній віллі в Ізраїлі й думає-гадає з нудьги, куди б ще потратити мільйончик доларів з тих вкрадених в українського народу багатств, які дурні українці дозволили йому награвувати.

Всі оці зеленські й шефіри – це сьогоднішні табачники. Вони також сидітимуть у владних кріслах, доки не відчують, що народ їх розкусив. А потім переведуть усе награване в свої офшори й дремнуть на підготовлені задалегідь «запасні летовища», як зробив це свого часу Табачник.

А тому наше спільне завдання не заирати у вічі цим негідникам, коли вони приїдуть сюди як великі начальники й буцімто будівничі України, а запитати конкретно: «Коли ви перестанете грабувати нашу державу?»

З повагою до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

Відколи нерозважливо прийняли як догмат твердження Ніцше «Немає тексту, є коментар», інформація дуже часто стала коментарем і навіюванням, спрямованим на споживача єдино слушної думки.

В результаті медіа стали стороною ідеологічного конфлікту й втратили свою засадничу функцію контролю. Я щоразу частіше маю враження, що повідомлення в ЗМІ небезпечно близько наближаються до форм пропаганди. Кілька днів тому прочитав у газеті The New York Times статтю професора Колумбій-

означає ще й «людина») має неприхильну оцінку з боку творців інклюзивної мови, бо ж «належить до чоловічої статі», «сексистське», «позбавлене широкої амбівалентності». Замість нього підручник пропонує вживати такі слова, як «особа», «люди» чи «різновид людей». Натомість слово «жінка» вживати можна.

Згідно з останнім дослідженням громадської думки (проведеним агентством Infratest Dimap у середині травня цього року для німецької газети Die Welt am Sonntag), 65% громадян Німеччини не підтримують гендерно модифікованих мовних форм. Противники гендеризації відкидають таку форму, як «особи, що слухають», ужити за-

голошують, що мова формує спосіб, яким ми спостерігаємо світ, а він постійно розвивається. Натомість противники вважають, що нейтральна мова незручна у вимові й огидна в читанні. Років двадцять п'ять тому під час зустрічей у кав'ярні з моїм приятелем, відомим канадійським диригентом і композитором українського походження Романом Гурком, ми гралися «в толерантність» і замість звертатися один до одного в другій особі однини на ТИ перейшли на множину ВИ. Однак і цього виявилось мало, тож ми підняли ставку й стали звертатися один до одного в третій особі через ВОНИ (Як «вони» почуваються сьогодні? «Вони» питимуть каву

ДЕЩО ПРО ЗАЙМЕННИКІ

ського університету Джона Маквортера «Заміна статевої займенників: як чудово!» Закінчуючи свої міркування на тему змін у вживанні займенників з огляду на потребу в гендерній нейтральності, автор пише: «Кажуть, що гори, зрештою, стають піском, але годі побачити, як це відбувається. Зміна мови відбувається швидше, й фактично ми є її свідками. Це варто цінувати».

Вимоги мовної нейтральності – це не новина в публічному дискурсі, проте останнім часом вони значно посилюються, і то не тільки в медіа. Все це робиться на догоду одержимим феміністкам і представникам так званої нетрадиційної сексуальної орієнтації. Нещодавно Палата представників американського Конгресу, в якій домінують демократи, запровадила в урядовій мові статево нейтральну лексику. Як приклади застосування нових принципів американські медіа подають заміну слова, яке вказує на стать, скажімо, chairman (голова) на просто chair. Означення осіб, які перебувають у родинних стосунках, як-от матері, батька, доньки, сина, сестри й брата, будуть замінені відповідно на родитель, дитина й родичі. Англійські займенники в однині, які стосуються чоловіка: himself («він сам») або жінки: herself («вона сама»), будуть замінені займенником у множині themselves («вони самі»). Дискусія на теми статево нейтральної мови поширилася світом, і країна за країною по-різному вирішують це питання.

В іспанській провінції Арагонія в межах програми забезпечення рівності місцевий соціалістичний уряд замовив для своїх 50 тисяч держслужбовців створення спеціального підручника з назвою «Інклюзивна мова з гендерної позиції».

Згідно з документом, метою є поширення інклюзивної мови при складанні урядових паперів через застосування виразів і граматичних конструкцій, розроблених «із гендерної позиції». «Усі арагонці й арагонки повинні називати себе на основі урядових документів», – читаємо в поясненні. Зокрема, слово «чоловік» (яке в іспанській мові

Він, вона чи воно?

мість «слухачі та слухачки», відкидають і додавання жіночого суфікса в писемній мові («виборці / -чині»), а також паузу перед другою половиною слова (яка в німецькій мові вказує на стать, напр., Direktor innen) в усній мові. Німецькі викладачі, академіки, письменники, діячі культури написали відкритий лист, у якому закликають покласти край «безглузду», пов'язаному з утручанням гендерної ідеології у сферу мови. Лист оборонців мовної традиції було опубліковано Німецьким мовним товариством, а підписали його, між іншим, філософ Рюдігер Зафранські, письменник Петер Шнайдер і колишній шеф німецької контророзвідки Ганс-Георг Маасен. Табір консерваторів протестує проти перетворення німецької мови на поспіховисько, мета якого знехтувати споконвічними мовними звичаями й замінити на догоду гомосексуалістам та іншим сексуальним збоченцям наявні лексичні й граматичні конструкції неологізмами, які мають зробити німецьку мову нейтральною в аспекті роду. Лінгвісти, які підтримують мовний фемінізм, не настанно пропонують розмаїті вирішення, скажімо, заміну іменників чоловічого роду синонімами жіночого чи середнього родів.

Мовна нейтральність має і прихильників, і противників. Перші на-

чи чай?). Невинна товариська забава з уживанням займенника ВОНО стала нині темою газетних заголовків, і то так, що вже йдеться не про гру у взаємну чемність. Тепер це заперечення чемності. Мова – це не тільки інструмент передачі наших думок, бо ми й мислимо мовою, розуміємо через неї світ, будемо й поширюємо нашу культуру.

Як зауважив австрійський філософ Людвіг Вітгенштайн у своїй найвідомішій тезі з «Логіко-філософського трактату»: «Межі моєї мови – це межі мого світу». Вітгенштайн посунув отак межі мови за рамки штучно сконструйованих систем, бо якщо десь годилося б шукати істину, то радше в дійсності, ніж в уяві жменьки теоретиків чи ідеологів. Отже, якщо комусь недобре і із займенником ВІН, і із займенником ВОНА, йому не конче має бути добре із займенником ВОНО.

Пам'ятаймо історію із Содомом і Гоморрою. А лексичні ігри із займенниками – це якраз лінгвістичний внесок у содомський гріх, який надзвичайно поширився планетою сьогодні й за який Господь колись спалив ці міста сірчаним вогнем.

Ежи Онух,
польський художник
і публіцист

МІЖНАРОДНА ПАНОРАМА

ПОЛЬША: БЕЗПЕКОВИЙ САММІТ У ВАРШАВІ

У столиці Польщі Варшаві 5-6 жовтня відбувся безпековий форум на тему: «Від Балтійського до Чорного моря: розкриваючи стратегічний потенціал регіону» за участі міністрів закордонних справ України, Туреччини, Фінляндії та Польщі.

На ньому глава української дипломатії Дмитро Кулеба рішуче відкинув принцип «не дратувати Росію», коли йдеться про політику НАТО в Чорно-

На самміті у Варшаві міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба не погодився із закликом «не дратувати Росію»

му морі. За його словами, Росія дратує сам факт існування альянсу. «Росія сприйматиме будь-які дії як провокацію. Питання лише, робите ви щось чи

ні. Якщо нічого не робити, Росія робитиме за вас», – сказав український міністр.

Д.Кулеба також заявив, що російська окупація та мілітари-

зація Криму зруйнувала безпекову ситуацію та створила перешкоди для торгівлі в Чорному морі, але тісна співпраця України та країн НАТО в Чорномор-

ському регіоні здатна відновити безпековий баланс.

«Російська окупація Криму зруйнувала не лише територіальну цілісність України, але й усю безпекову ситуацію в Чорному морі, завдала удару по міжнародному правопорядку. Нині потрібна більша присутність НАТО в Чорному морі, а також більш тісна взаємодія між чорноморськими країнами. Спільними діями та в тісній співпраці ми здатні відновити безпековий баланс», – заявив Д.Кулеба й додав, що Україна нині надає пріоритетне значення відновленню, зміцненню та переозброєнню своїх військово-морських сил.

ФРАНЦІЯ: ЗАМІСТЬ ДУШПАСТИРІВ – ПЕДОФІЛИ

У Франції тисячі католицьких священників обвинувачуються в педофілії

Майже 216 тисяч дітей стали жертвами сексуального насильства з боку духовенства Французької католицької церкви з 1950 року. Про це йдеться в звіті, оприлюдненому 5 жовтня.

У звіті обсягом майже 2500 сторінок наголошується, що переважна більшість жертв – хлопчики, чимало з них у віці від 10 до 13 років. Як з'ясувала слідча комісія, до злочинів сексуального характеру були при-

четні від 2900 до 3200 священників.

Зазначається, що кількість жертв може зрости, якщо врахувати зловживання, скоєні так званими «миряними» церкви, якими є, наприклад, вчителі в католицьких школах.

Незалежне розслідування було ініційоване Французькою католицькою церквою в 2018 році. Воно тривало понад 2,5 роки. Слідча комісія, яка складалася з 21 особи, вивчала судові, поліцейські та церковні архіви, спілкувалася з потерпілими та свідками.

Однак більшість справ, розглянутих у перебігу резонансного розслідування, вже не можуть бути розглянуті правоохоронними органами через давність скоєння сексуальних злочинів.

ШВЕЦІЯ: НОБЕЛІВСЬКІ ЛАУРЕАТИ-2021

Шведська королівська академія наук повідомила, що лауреатами цьогорічної Нобелівської премії з фізики стали троє вчених: Сюкуро Манабе (Японія), Клаус Гассельман (Німеччина) і Джорджіо Парізі (Італія). Як наголошується в рішенні, вчені отримують нагороду за «новаторський внесок у розуміння складних фізичних систем», у тому числі клімату Землі.

температури й дотику». У нобелівському комітеті відкриття цих учених назвали «революційним», бо воно «допомогло зрозуміти, як тепло, холод і механічна сила можуть ініціювати нервові імпульси, що дозволяють нам адаптуватися до навколишнього світу».

6 жовтня Нобелівський комітет назвав лауреатів премії з хімії. Ними стали Бенджамін Ліст (Німеч-

У столиці Швеції Стокгольмі назвали цьогорічних лауреатів Нобелівської премії

Сюкуро Манабе й Клаус Гассельман нагороджені «за фізичне моделювання клімату Землі та надійний аналіз глобального потепління». Вони спільно отримують половину премії. Ще половину отримує Джорджіо Парізі – «за відкриття того, як безлад і флуктуації взаємодіють у фізичних системах від атомів до планет».

Нобелівську премію в галузі фізіології та медицини присудили американцю Дейvidу Джуліусу та Ардему Патапутіану «за відкриття рецепторів

чина) та Дейвид Макміллан (США) «за розвиток асиметричного органокаталізу» – нового методу конструювання молекул, який застосовується у фармацевтиці.

Цьогорічних лауреатів Нобелівської премії з літератури та економіки назвуть відповідно 8 та 11 жовтня..

За повідомленнями зарубіжної преси підготував Хома Мусієнко

ОМАН: ЦИКЛОН «ШАХІН» НАКОЇВ ЧОРНОЇ БІДИ

Тропічний циклон «Шахін», який цими днями пролетів над Оманом, завдав великої шкоди цій країні. Жертвами стихії вже стали 13 оманців.

Циклон спричинив сильні зливи, які супроводжувалися потужними вітрами – швидкість вітру сягала 150 км на годину. Через це вздовж північного узбережжя країни билися хвилі до 10 метрів заввишки, що своєю чергою спричинило масштабну повінь. Влада заявила, що протягом доби 369 мм дощу випало на місто Ель-Хабур, що на північний захід від столиці Омани міста Маскат, в той час, як у самому Маскаті випало понад 200 мм опадів.

Влада Омани повідомила про загибель семи осіб у провінції Північна аль-Батіна. Ще чотири особи потонули або загинули

Циклон «Шахін», що пронісся над Оманом, спричинив не тільки руйнації, а й людські жертви

в результаті зсувів ґрунту. Циклон завдав неабиякої шкоди й в Ірані. Державні ЗМІ повідомили, що там було виявлено тіла двох рибалок, загиблих унаслідок циклону. Ще троє рибалок

пропали безвісти. Циклон пошкодив інфраструктуру Омани, включаючи електромережі та дороги. На ліквідацію його наслідків необхідно сотні мільйонів доларів.

ВЛАДА Й ГРОШІ

Розслідування Pandora Papers, проведене Міжнародним консорціумом журналістів-розслідувачів (ICIJ), об'єднаних у групу із 600 досвідчених журналістів із 150 ЗМІ 117 країн світу, виявило, що понад 330 високопоставлених політиків та урядовців у всьому світі мають зв'язки з офшорними рахунками, тобто обкрадають свої народи й вкрадені гроші ховають від оподаткування в офшорних зонах. Серед названих владоможців і президент України Володимир Зеленський. Компанію йому склали деякі нинішні королі, колишні й нинішні президенти та прем'єр-міністри, зірки шоу-бізнесу та спорту, а також могутні мільярдери, пов'язані з корпораціями, які давно й на повну потужність використовують офшорні податкові гавані.

Мільйони документів, що предстали перед очі й були прискіпливо вивчені найбільшим журналістським партнерством в історії, показують, наскільки зарубіжні таємні операції залучені до глобальної фінансової політики. Міністри фінансів Пакистану, Нідерландів та Бразилії мають зв'язки з офшорними компаніями, а також колишні міністри фінансів Мальти та Франції, включаючи колишнього виконавчого директора Міжнародного валютного фонду (МВФ) Домініка Строса-Кана. Втім, нас цікавить насамперед Володимир Зеленський, який так гучно й часто заявляє, що він буцімто самовіддано бореться з корупцією.

Офшорні компанії Володимира Зеленського та його оточення з 2012 року отримали 40 мільйонів доларів від офшорних компаній Ігоря Коломойського, зазначають журналісти-розслідувачі, посилаючись на фінансові документи. Переказ коштів відбувався через «Приватбанк», точніше, через його кіпрську філію, додають вони.

Одна з компаній Зеленського також тримала гроші в «Приватбанку», йдеться далі. Через ці та інші ознаки розслідувачі припустили, що фірма могла брати участь у виведенні грошей з банку.

Номінальним власником офшорних компаній лідерів проєкту «Квартал-95» був Іван Баканов, нині – голова СБУ, зауважують розслідувачі. Він володів офшорною фірмою Davegra Limited, яка була номінальним власником всього офшорного бізнесу Зеленського і його друзів-«кварталівців», наголошується в розслідуванні. Проте, що реальними власниками є саме вони, йдеться в таємній «трасовій декларації», яку підписав Баканов.

Зеленський отримував дивіденди від однієї з офшорних фірм вже після того, як формально продав свою частку в ній, наголосили розслідувачі.

Журналістка «Слідство.Інфо», авторка розслідування «Офшор-95» Олена Логінова констатує, що Володимир Зеленський «попався» на тому ж стилі ведення бізнесу, в якому звинувачував свого попередника Петра Порошенка.

«Ми бачимо людину, яка критикувала Порошенка за ведення бізнесу, будучи при владі. Хоча він сам під час передвиборчої кампанії та після другого туру виборів намагається отримувати дивіденди, вже вийшовши з офшорної компанії, – пояснює

гархом Ігорем Коломойським компаній 40 мільйонів доларів?

Кишенькова генеральна прокурорка України Ірина Венедиктова, яку Зеленський і посадив на цю посаду, аби вона захищала його інтереси, так прокоментувала оприлюднену інформацію про можливу причетність Володимира Зеленського та його соратників до переказів 40 мільйонів доларів від структур, пов'язаних з олігархом Ігорем Коломойським: «Журналісти припускають, що цілий ряд офшорних володінь ма-

спільно зі своїм бізнес-партнером Коломойським».

«Йдеться про те, що спільно з Коломойським 40 мільйонів доларів було вкрадено. І з 2019 року це не розслідувалося, бо вище керівництво країни пов'язане з керівництвом СБУ, яке брало участь у цих злочинах, і зі стовідсотково своїми керівниками правоохоронних органів», – обурюється Порошенко, який під час своєї каденції теж «засвітився» в іншому офшорному скандалі – Rapam Papers. І якого тоді звинувачував у цьо-

Ігоря Коломойського припав на період міжвиборчого затишшя, тож він навряд чи суттєво похитне позиції чинної влади, припускає політтехнолог Олексій Голобуцький. По-друге, фінансові оборудки представників влади в офшорах в Україні давно нікого не дивують.

«Людина, що прийшла до влади на боротьбі з офшорами, сама веде бізнес в офшорах. Це підмиває рейтинг Зеленського. Але невідомо, чи це доб'є рейтинг повністю, бо в Зеленського специфічний виборець», – наголошує політтехнолог.

Подібну оцінку робить і експерт з протидії корупції, голова організації State Watch Гліб Каневський. Він бачить для цього ще декілька причин: серед них і той факт, що типові виборці Зеленського, на його думку, не надто цікавляться журналістськими розслідуваннями.

«За моїми спостереженнями, це жодним чином не вплине ані на політичний курс влади, ані на поточний рейтинг глави держави. Тому що це розслідування не є форматом, здатним зацікавити цільову аудиторію, яка підтримує Зеленського, – прогнозує експерт. – Водночас опозиція сприйняла «офшорні новини» про Зеленського «на ура» – вона довго обговорюватиме їх та збиратиме нові підтвердження оприлюднених даних».

Зеленський, як виглядає, «займається саме тим, в чому звинувачує своїх політичних опонентів, але в значно гіршій формі», вважає український дипломат, колишній міністр інфраструктури і один із системних противників Коломойського Володимир Омелян. Він зауважив, що інформація про «оборудки фірм Зеленського й Коломойського» в Pandora Papers має і зовнішньополітичний, і внутрішньополітичний ефект.

«Морально-етично президент виглядає дуже негідно. З матеріалів розслідування бачимо, що компанії, до яких причетний Зеленський, здійснювали транзакції коштів Коломойського. Це кошти, вкрадені в народі через «Приватбанк», про що є відповідні справи в ДБР та НАБУ. До того ж, купувати квартири в Лондоні під час війни – це не найкраще, що може робити президент. Третє: компанії Зеленського в Україні мають мінімум співробітників та є збитковими, а його офшори при цьому заробляють непогані гроші. І він ці гроші ховає від оподаткування в Україні», – наголошує Володимир Омелян і закликає Володимира Зеленського «вийти до українців і все пояснити».

Але навряд чи це зробить Зеленський. Йому нині вигідніше залягти в «окопи» й там пересидіти бурю. А потім вийти на люди й з широко розплющеними очима всіх запитати: «Офшори? Які офшори!»

**Тарас Гніп
Спеціально
для «Нової газети»**

ЩО ПОВИЛАЗИЛО ЗІ СКРИНИ «ПАНДОРИ»

Журналісти-розслідувачі з'ясували, що чинний президент України Володимир Зеленський використовує ті ж самі технології для пограбування України й уникнення оподаткування нагробаного, що й його попередник Петро Порошенко

розслідувачка нюанси фінансових оборудок у системі офшорних компаній Зеленського та його оточення. – Я думала, що на це буде якась відповідь від Офісу президента, від Сергія Шефіра, наприклад, першого помічника президента, якого ніхто ніколи не обирав у найвищі владні кабінети, але який слідом за своїм патроном на вкрадені в народі гроші купує в Лондоні елітну нерухомість вартістю в мільйони фунтів стерлінгів, від самого президента, від юриста, який підписував документи. Але ні, всі мовчать, немов партизани.

За словами Олени Логінової, документи про зміну номінальних власників компаній підписували вже після перемоги Зеленського на виборах. І тому Зеленський має дати Україні у зв'язку з розслідуванням Pandora Papers відповіді бодай на два запитання. Перше: як він, вже не будучи номінальним власником бізнесу, отримував за нього дивіденди? І друге: чи справді він отримав від пов'язаних з олі-

гархом Ігорем Коломойським компаній 40 мільйонів доларів? Кишенькова генеральна прокурорка України Ірина Венедиктова, яку Зеленський і посадив на цю посаду, аби вона захищала його інтереси, так прокоментувала оприлюднену інформацію про можливу причетність Володимира Зеленського та його соратників до переказів 40 мільйонів доларів від структур, пов'язаних з олігархом Ігорем Коломойським: «Журналісти припускають, що цілий ряд офшорних володінь ма-

спільно зі своїм бізнес-партнером Коломойським».

му Зеленський – фігурант нинішнього офшорного скандалу.

Оптимізація податків, зокрема, за допомогою офшорів є поширеною практикою, визнає народна депутатка від «Голосу», член групи «Справедливість» Олександра Устінова.

«Чи в нас всі використовують мінімізацію податків? Так, на жаль. І тут запитання: що робить влада для того, щоб так надалі не робилося? В нас не переглядається податкова база, і в нас надалі це робитимуть. Тому що в Україні а) незахищений бізнес, б) величезні податки», – пояснює депутатка.

Проте вона бачить етичну проблему в тому, що «президент Зеленський користувався послугами офшорів». На її думку, метою цього могла бути як мінімізація податків (як це робить більшість українського бізнесу), так і приховування своєї власності або коштів сумнівного походження.

Скандал про отримання коштів офшорними фірмами Зеленського від структур олігарха

ПОЛІТИКА І ПОЛІТИКИ

Зі словами, винесеними в заголовок, сьогодні йдуть і йдуть грузини до Руставської тюрми, куди пропутінська влада кинула людину-легенду, улюбленого народом президента Міхо Саакашвілі, який за час свого президентства перетворив занедбаний, бруднючий і наскрізь корумпований радянський анклав на сучасну й квітучу незалежну державу.

Він втомився споглядати з далекого Києва, як пропутінські бігунки знову роблять з Грузії злиденного й ошуканого васала Москви, насолоджуючись при цьому життям у розкішних кабінетах та на ще більш розкішних віллах. Ставленник Путіна, злодій-мільярдер Бідзіна Іванішвілі після президентства Міхо Саакашвілі створив в Грузії владну модель, скопійовану з кальок Путіна – довічне владарювання, тотальна брехня, контроль над усім й усіма, відсутність будь-яких свобод, корупція, злодій-

Момент арешту Міхо Саакашвілі, який таємно повернувся до рідної Грузії

Міхо Саакашвілі нині перебуває у в'язниці в місті Руставі. У Грузії він безпідставно звинувачується за кількома кримінальними статтями, за двома з них його було заочно засуджено. Але всі ці статті й вироки політично вмотивовані й навіть побіжний погляд на «докази» в цих справах моментально помітить фальсифікацію навіть людям, далеким від юриспруденції. У МВС Грузії вже заявили про початок ще й розслідування за фактом незаконного перетину кордону, щоб почепити Саакашвілі ще одну статтю.

Сам Саакашвілі, який нині є громадянином України, вважає себе політичним в'язнем. За словами грузинської омбудсменки Ніно Ломджарії, яка зустрілася з ним у в'язниці в Руставі, він оголосив голодування. Він також зустрівся з консулом України.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що завжди використовує всі можливості для звільнення й повернення українських громадян, і Саакашвілі, як громадянина України, це теж стосується.

СВОБОДУ МІХО СААКАШВІЛІ!

ство, сфальсифіковані вибори й повне ігнорування думки світового співтовариства. Він посадив в крісло президентші абсолютно безпорадну іммігрантку з Франції Саломе Зурабішвілі, яка слухняно виконує всі його вказівки. Сам же Іванішвілі слухняно виконує вказівки з Москви.

Міхо Саакашвілі далі такого терпіти не міг. Він напередодні місцевих виборів, які відбулися 2 жовтня, таємно виїхав до рідної Грузії, де його одразу ж кинули за ґрати. Зробив він це не просто так. Не те, щоб йому так сильно хотілося посидіти у в'язниці. Міхо розраховував на емоційний підйом та мобілізацію своїх виборців. Поки, що правда, це не спрацювало на всі 100 відсотків – вибори все одно сфальсифікували, що й зафіксували спостерігачі з ОБСЄ. Але опозиція готується дати бій у другому турі виборів мерів головних міст країни.

За попередніми даними Центральної виборчої комісії Грузії, в голосуванні за партійними списками на муніципальних виборах 2 жовтня правляча партія Грузії «Грузинська мрія» отримала майже 47% голосів. Однак кандидати від партії в мери не змогли здобути перемоги в першому турі у жодному з п'яти самоврядних міст (муніципалітетів), і опозиція слушно вважає це своїм великим досягненням.

Жителі Грузії вибирали мерів і депутатів сакребуло – представницьких органів у 64 муніципалітетах, у тому числі в п'яти самоврядних містах. Опозиція називала ці вибори референдумом щодо дострокових вибо-

Маніфестація під стінами тюрми в Руставі, де утримують Міхо Саакашвілі

рів і заявляла, що вони повинні покласти край дев'ятирічному правлінню промосковської «Грузинської мрії». Ці очікування опозиція пов'язувала з одним із пунктів підписаної навесні цього року за посередництва Євросоюзу угоди між політичними силами Грузії.

За цим договором, якщо правляча партія на місцевих виборах отримає менш ніж 43% голосів, наступного року повинні бути б відбутися дострокові парламентські вибори. У правлячій партії, яка спочатку підписала угоду, але пізніше вийшла з неї, призначення дострокових парламентських виборів на підставі підсумків голосування 2 жовтня виключали.

Незважаючи на це, поріг у 43% аналітики називали серйозним тестом для «Грузинської мрії», особливо після парламентських виборів минулого року, результати яких було брутально сфальсифіковано й опозиція відмовлялася їх визнавати. Але, в підсумку, сфальсифікувавши вибори, використавши всі пекельні путінські технології, включно з «каруселями», підкупом виборців, залякуванням і вкидом фальшивих бюлетенів, заявлений рубіж партія влади таки пододала.

Боротьба за посаду мера Тбілісі, де мешкає близько третини населення країни, вважається ключовою на місцевих виборах Грузії. Для перемоги в першому

турі кандидатам потрібно було набрати більше 50% голосів.

На пост мера Тбілісі претендувало 16 кандидатів, у тому числі й нинішній мер, у минулому відомий футболіст Каха Каладзе, який грав за київське «Динамо». За попередніми даними, він набрав трохи менше 45%. Його конкурентом у другому турі стане голова «Єдиного національного руху» (партія Саакашвілі) Ніка Мелія, за якого проголосувало 34% виборців.

Другий тур очікується на виборах і в інших чотирьох самоврядних містах – Руставі, Кутаїсі, Поті й Батумі. У двох з них опозиційні кандидати випереджають кандидатів від правлячої партії.

Тим часом, за словами Екі Херхеулідзе з «Єдиного національного руху», экс-президент вражений результатами голосування 2-го жовтня, особливо в Тбілісі.

«Він розуміє, яку боротьбу виніс грузинський народ, під яким тиском були полічені його голоси. Він прекрасно розуміє, як це на тлі такої фальсифікації, підкупу, погроз і шантажу досягти оформлення такого результату, і знає, що в цілому показник опозиції набагато вищий», – сказала Херхеулідзе, яка відвідала Саакашвілі в тюрмі вже після виборів.

За її словами, Саакашвілі підтримує кандидата від створеної ним партії Ніку Мелію в другому турі виборів мера Тбілісі.

Адвокат Саакашвілі каже, що Міхо, швидше за все, відмовиться від екстрадиції в Україну. Він приїхав до рідної Грузії, щоб залишитися там назавжди. Бо це його Батьківщина, заради процвітання якої він ладен віддати своє життя.

Тим часом, тисячі прихильників Міхо протестують біля стін каземату, до якого його запроторила пропутінська влада. Вони поки що мирно маніфестують, але грузини – це зовсім не такий народ, який мирно протестуватиме безкінечно довго. Доведені до відчаю, вони знесуть цю тюрму й визволять свого Міхо, аби разом з ним продовжувати будувати нову Грузію, до якої путіним та його «шісткам» буде зась.

Андрій Гурін
Спеціально
для «Нової газети»

IN AMERICA

Remember.

701,133

ЛІЧИЛЬНИК СМЕРТІ

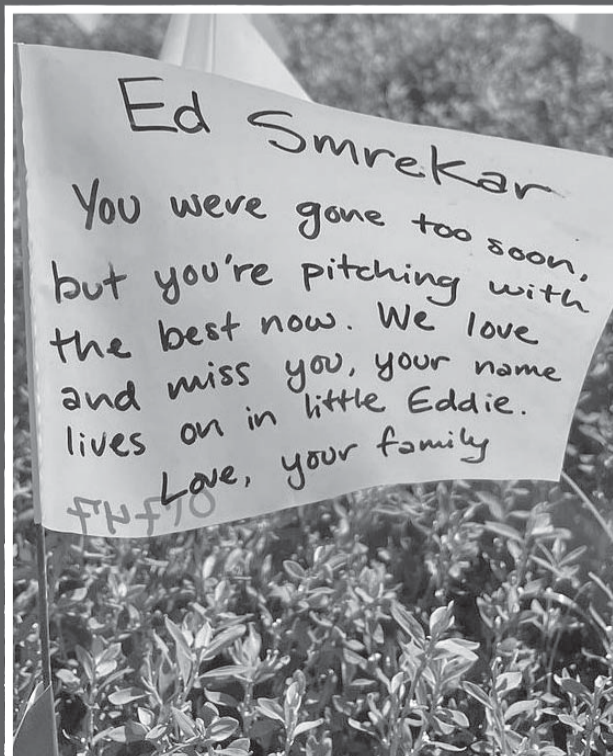
ВІД COVID-19 У США ПОМЕРЛО ВЖЕ БІЛЬШ ЯК 700 ТИСЯЧ ОСІБ

Американський фотограф Стівен Вілкіс зробив зображення, яке складається з 4 882 знімків. На ньому понад 700 тисяч білих прапорців - вони символізують число померлих від коронавірусу американців.

18 й 19 вересня з раннього ранку до пізньої ночі Вілкіс робив фотографії художньої інсталяції "В Америці: пам'ятайте" - виставки у Вашингтоні, біля обеліску Незалежності, метою якої є передати колосальні масштаби втрат країни від пандемії коронавірусу. Потім він і його команда об'єднали фотографії в одне

складене зображення, що входить в його серію "День-ніч". "Одна з речей, які я намагався вловити, це епічний масштаб цього лиха. Це практично неможливо переварити розумом", - каже Вілкіс.

Втім, збагнути масштаб і вплив пандемії на наше життя допомагають фотографії. Такі, як у Стіва, й такі, як в інших фотографів-літописців. В них - біль, відчай, страх і разом з тим надія. На те, що все буде добре, що ця пошесть зникне з лиця землі й Всевишній поверне всім нам, землянам, радість життя.

В АМЕРИЦІ

ДЖАНЕТ ЕЛЛЕН: «ДЕФОЛТ МАТИМЕ КАТАСТРОФІЧНІ НАСЛІДКИ ДЛЯ США»

Міністерка фінансів США Джанет Еллен попередила законодавців про катастрофічні наслідки, якщо Конгрес до 18-го жовтня не підвищить встановлену законом межу держборгу або не зупинить дію обмежень щодо запозичення. За її словами, бездіяльність може призвести до рецесії й фінансової кризи.

На слуханнях у банківському комітеті Сенату, де вона давала свідчення разом з головою ФРС Джеромом Павеллом, Еллен сказала: «Дефолт матиме катастрофічні наслідки для американської економіки, для глобальних фінансових ринків і для мільйонів родин і працівників, чия фінансова безпека опиниться під загрозою через затримки виплат». За її словами, люди похилого віку можуть зіткнутися з невивплатою пенсій, військовики не знатимуть, коли вони зможуть отримати свою платню, а процентні ставки по кредитних картках, автокредитах та іпотечі можуть зрости.

Республіканці, своєю чергою, заявили, що вони підтримають окремий законопроект, який дозволяє уряду продовжити роботу до грудня, поки тривають переговори щодо бюджету, але не документ, у якому ці заходи об'єднані з підвищенням верхньої межі держборгу.

«Ми не хочемо допомагати демократам піднімати верхню межу боргу, поки вони за зачиненими дверима складають безрозсудний план податковий і видатковий план історичного масштабу», – заявив лідер республіканців у Сенаті Мітч Макконнел.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВАКЦИНИ PFIZER ЧЕРЕЗ ПІВ РОКУ ЗНИЖУЄТЬСЯ ЛЕДЬ НЕ НА ПОЛОВИНУ

Ефективність вакцини від коронавірусу виробництва Pfizer/BioNTech знижується майже вдвічі приблизно через пів року після повної вакцинації. Про це свідчить дослідження, проведене американськими вченими й оприлюднене в медичному журналі Lancet 4 жовтня.

Згідно з отриманими даними, вакцина дуже ефективна для запобігання шпиталізації в перші

шість місяців навіть проти штаму «Дельта». Проте загальна ефективність вакцини проти коронавірусу з 88% протягом першого місяця з моменту вакцинації поступово знижується до 47% через 5 місяців, свідчить дослідження.

Як пояснюють автори, це пов'язане з ослабленням імунітету з часом. Дані з цього дослідження попередньо були представлені в серпні. Саме на них ґрунтувалася рекомендація Агентства охорони здоров'я США про ревакцинацію американців похилого віку, які входять до групи ризику.

«У зв'язку з іншими результатами, отриманими в Ізраїлі, США та інших країнах, наші результати підкреслюють важливість моніторингу ефективності вакцини з плином часу і припускають, що, ймовірно, будуть потрібні дози-підсилювачі для відновлення первісного високого рівня захисту, що спостерігається на ранніх етапах програми вакцинації», – заявили автори дослідження.

Дослідження ґрунтувалося на медичних даних близько 3,4 мільйона американців.

БІЛЯ УЗБЕРЕЖЖА КАЛІФОРНІЇ СТАВСЯ МАСШТАБНИЙ РОЗЛИВ НАФТИ

Біля узбережжя Південної Каліфорнії стався масштабний розлив нафти. З морського нафтовидобувного об'єкта витекло близько трьох тисяч барелів нафти, що становить приблизно 477 тисяч літрів. Витік стався приблизно за 4,5 милі (7,2 км) від берега. Утворилася нафтова пляма площею приблизно 34 кв. кілометрів.

За словами мера міста Гантінгтон-Біч (каунті Орандж) Кім Карр, розлив нафти біля узбережжя цього міста рівнозначний екологічній катастрофі.

Берегова охорона США була повідомлена про розлив нафти близько 9-ї години ранку за місцевим часом у суботу, 2 жовтня. До недільного ранку нафта досягла берега. Вона дійшла до болота Талберт і річки Санта-Ана.

Для запобігання потрапляння нафти в екологічний заповідник Болсам-Чіка і водно-болотні угіддя Гантінгтон-Біч було розгорнуто обладнання для збирання нафти.

Станом на 3 жовтня, берегова охорона збрала з поверхні води 3150 галонів (близько 12 тисяч літрів) нафти, і було розгорнуто загородження на 5360 футів (1,6 км).

За повідомленнями американських ЗМІ, внаслідок розливу нафти вже спостерігається загибель риби та інших морських мешканців, серйозно постраждали птахи, вкриті нафтовою плівкою.

Губернатор Каліфорнії Гевін Ньюсом оголосив надзвичайний стан у каунті Орандж, наказавши державним органам вжити не-

гайних заходів для ліквідації та пом'якшення наслідків розливу нафти.

ДЕРЖДЕП РОЗСЕКРЕТИВ ДАНІ ПРО КІЛЬКІСТЬ ЯДЕРНИХ БОЄГОЛОВОК У США

До вересня минулого року в США на озброєнні було 3750 ядерних боєголовок. Про це повідомила прес-служба Державного департаменту США.

«Станом на вересень 2020 року, запас ядерних боєголовок США складався з 3750 боєголовок. Це число приблизно на 88% менше в порівнянні з максимальним значенням (31 255) у вересні 1967 фінансового року і приблизно на 83% менше показника (22 217) на момент падіння Берлінського муру в кінці 1989 року», – йдеться в повідомленні.

У Держдепі зазначають, що з 1994-го по 2020-й фінансовий рік США демонтували понад 11,68 тисячі ядерних боєголовок, а з 30 вересня 2017-го – 711 одиниць. Ще майже 2 тисячі одиниць нині списані й повинні бути демонтовані.

У відомстві зазначають також, що з 30 вересня 1990 року в США більш ніж на 90% скоротилося число нестратегічних ядерних озброєнь. Крім того, з 1991 року демонтажу піддалась тактична ядерна зброя.

СЕНАТОРИ ЗАКЛИКАЮТЬ ВИСЛАТИ З КРАЇНИ 300 РОСІЙСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ

Група із 17 сенаторів, що представляють як Республіканську, так і Демократичну партії, у вівторок, 5 жовтня, звернулася до президента країни Джоєфа Байдена із закликом вислати на батьківщину 300 російських дипломатів, якщо Росія не збільшить число дипломатичних віз для американців, що працюють в посольстві США в Москві.

Збільшення числа дипломатичних віз полегшило б роботу посольства США, що значно ускладнилося після введення Москвою заборони на працевлаштування в ньому російських громадян.

Росія, вважають сенатори, повинна видати достатню кількість віз, щоб забезпечити дипломатичний паритет щодо числа дипломатів США в Росії і російських дипломатів у США. «Якщо цього не станеться, закликаємо почати видворяти російських диплома-

тів, щоб їх залишилося стільки ж, скільки дипломатів США в Росії», – вимагають автори листа.

За підрахунками американських сенаторів, нині на території США знаходяться понад 400 російських дипломатів, в той час як у Росії несуть службу лише близько 100 американських.

ВАШИНГТОН РОЗКРИТИКУВАВ АГРЕСИВНІ ДІЇ КИТАЮ БІЛЯ КОРДОНІВ ТАЙВАНЮ

США закликали Китай припинити провокаційні військові дії біля Тайваню. Про це заявив офіційний представник Держдепартаменту США Нед Прайс.

«Сполучені Штати дуже стурбовані провокаційною військовою діяльністю Китайської Народної Республіки біля Тайваню, яка дестабілізує та підриває регіональний мир і стабільність. Ми закликаємо Пекін припинити військовий, дипломатичний і економічний тиск на Тайвань», – заявив Прайс.

Тайвань, на який претендує Китай, напередодні неодноразово скаржився на дії військово-повітряних сил Китаю, що відбуваються в південно-західній частині зони ППО, неподалік від контрольованих Тайванем островів Пратас. Міністерство оборони Тайваню повідомило, що військово-повітряні сили Китаю скерували в цю зону цілі ескадрильї своїх військових літаків. Тільки 2 жовтня в небі над островами Пратас було зафіксовано 39 китайських літаків.

«Сполучені Штати незмінно зацікавлені в мирі та стабільності в Тайванській протоці і продовжуватимуть надавати Тайваню допомогу в підтримці достатнього потенціалу самооборони», – додав Нед Прайс.

ЧОМУ ДАЛИ ЗБОЇ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ FACEBOOK ТА INSTAGRAM?

Засновник Facebook Марк Цукерберг перепросив користувачів за масштабний збій у соціальній мережі, який тривав близько семи годин 4 жовтня. Відповідне звернення він опублікував на своїй сторінці у Facebook.

«Facebook, Instagram, WhatsApp і Messenger тепер знову в мережі. Приносимо вибачення за збій – я знаю, наскільки ви покладаетесь на наші послуги, щоб залишатися на зв'язку з близькими вам людьми», – написав він.

Масовий збій стався через кілька годин після того, як телеканал CBS випустив довгоочікуване інтерв'ю з Френсіс Гауг'ен, колишньою менеджеркою й викривачкою Facebook, яка розкрила низку внутрішніх розслідувань мережі, що показують, що компанія знала, що її продукція завдає масової шкоди користувачам.

Соціальні мережі Facebook та Instagram, а також месенджер WhatsApp у ніч проти вівторка, 5 жовтня, почали відновлювати роботу. Водночас проблеми залишаються, їхнє розв'язання займе деякий час.

Збій тривав близько семи годин. Це найтриваліший період простою для Facebook від 2008 року, коли через помилку соцмережу відключили приблизно на день, через що постраждали близько 80 мільйонів користувачів.

Через падіння акцій Facebook просів на 5%, а Марк Цукерберг збіднів на 6 мільярдів 600 мільйонів доларів.

БІЛИЙ ДІМ ВИМАГАЄ ВІД АВІАЛІНІЙ ДО ГРУДНЯ ВАКЦИНУВАТИ ПЕРСОНАЛ

Білий дім вимагає від великих авіакомпаній США зобов'язати своїх співробітників вакцинуватися до 8 грудня. Про це повідомила інформаційна агенція Reuters.

Координатор Білого дому по боротьбі з COVID-19 Джефрі Зієнтс провів переговори з керівниками American Airlines, Delta Air Lines і Southwest Airlines, щоб забезпечити вакцинацію раніше зазначеного терміну.

У великих авіакомпаній США є низка федеральних контрактів. Президент Джо Байден підписав розпорядження минулого місяця, що вимагає від федеральних підрядників вакцинувати від COVID-19. Білий дім встановив 8 грудня датою для завершення вакцинації.

Деякі представники авіакомпаній просили Білий дім посприяти вимоги, підписавши Байденом в минулому місяці, до закінчення сезону святкових поїздок.

American Airlines заявила, що понад 100 тисяч персоналу повинні будуть пройти вакцинацію, але не вказала дати. Зазначається, що співробітники зможуть добитися звільнення від вакцинації з релігійних мотивів або за станом здоров'я.

Зієнтс закликав авіакомпанії «діяти раніше, щоб забезпечити якомога більш плавний процес реалізації», і дав зрозуміти, що Білий дім не має наміру скорочувати терміни.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агенцій

ІСТОРІЯ В ОСОБАХ

Одержима після вбивства наркомана-кримінальника Джорджа Флойда, який мав чотири «ходки» в тюрму, ліберальна Америка заходилася з допомогою погромників зносити пам'ятники. Причому всім підряд, без розбору. До «чорного списку» погромників потрапив і Христофор Колумб, уся «провина» якого полягала, на думку лібералів, у тому, що він... відкрив Америку. Крикуни-неуки закидають йому що він буцімто став родоначальником класу рабовласників й усіх чорношкірих людей ненавидів лютою ненавистю. Але це зухвала брехня, яка не має жодного історичного підґрунтя.

Христофор Колумб народився між 26 серпня й 31 жовтня 1451 року на острові Корсика в Генуезькій Республіці. Освіту майбутній мореплавець здобув у Павійському університеті.

Коротка біографія Колумба не зберегла точних даних про його перші плавання, однак відомо, що в 1470-х роках він здійснив кілька морських експедицій з торгівельними цілями. Вже тоді в Колумба виникла ідея подорожі до Індії, прямуючи не на схід, а на захід. Мореплавець багато разів звертався до тодішніх правителів європейських країн з проханням допомогти йому організувати експедицію до Індії західним шляхом. І тільки в 1492 році подорож Колумба схвалили іспанські правителі, передусім королева Ізабелла. Нею Колумбу було присвоєно титул «дона» й обіцяно велику винагороду в разі успішного втілення проекту.

Після схвалення ідеї королевою Ізабеллою Колумб буквально загорівся пошуком західного шляху до Індії. До кінця XV століття європейські географи вже

Христофор Колумб

ЯК ХРИСТОФОР КОЛУМБ ВІДКРИВ АМЕРИКУ

11 ЖОВТНЯ – ДЕНЬ КОЛУМБА

знали, що Земля має форму кулі, й тому досягти Індії можна, пливши не тільки на схід, але й на захід, обігнувши планету. Саме ці уявлення, а також хибні розрахунки географів XV століття, які сильно недооцінювали розміри Землі, стали основою плану Колумба про буцімто найкоротший західний шлях до Індії. За припущенням географів того часу, Японія й Китай розташовувалися саме в тому місці, де насправді лежав величезний Американський континент. Якби його не існувало, Колумб, безсумнів-

но, рано чи пізно досяг би Індії, але йому довелося б для цього перетнути не тільки Атлантичний океан, але й велетенські простори Тихого.

Індія ж приваблювала насамперед тим, що з країн Південної та Південно-Східної Азії в ті часи до Європи привозилися шовк, прянощі та інші товари, які користувалися величезним попитом.

Після благословення Ізабелли Колумб зміг домогтися заступництва й короля Кастилії та Арагону Фердинанда, який призначив його адміралом і спорядив

три невеликих корабля-каравели, що носили назви «Санта-Марія» (флагман), «Пінта» й «Нінья», які й вирушили в довге й небезпечне плавання

12 жовтня 1492 року змучені матроси вперше побачили на горизонті землю. Індіани називали цей острів Гуанахани. Колумб дав йому ім'я Сан-Сальвадор. Так було відкрито перший острів Нового Світу. Але Колумб був упевнений в тому, що він знаходиться десь недалеко від Індії, і зовсім не підозрював, що відкрив острів, що знаходиться по-

рівняно недалеко від нового, зовсім невідомого європейцям материка.

Друге плавання Колумба, що почалося в листопаді 1493 року, тривало до року 1496-го. Цього разу іспанська флотилія складалася аж із 17 судів. В ході експедиції було відкрито острови Домініка, Гваделупа, Пуерто-Ріко, Джамейка, більше двадцяти Малих Антільських островів, південні береги Куби й Гаїті.

Третя експедиція Колумба в 1498-1500 роках відкрила острів Тринідад і підійшла до гирла західного рукава дельти річки Оріноко. Так Колумб уперше досяг Південної Америки, яку пізніше назвуть Латинською, а одну з її країн – Колумбією. Потім кораблі вийшли в Карибське море, де було відкрито острів Маргарита.

У 1502-1504 роках четверта експедиція під командуванням Колумба відкрила Карибське узбережжя сучасного Гондурасу, Нікарагуа, Коста-Ріки й Панами. 25 червня 1503 року Колумб зазнав аварії поблизу берегів Джамейки, але допомога до нього з острова Гаїті змогла прийти тільки через рік. 7 листопада 1504 року Колумб повернувся до Кастилії. Він не зміг знайти на відкритих ним землях ані золота, ані жаданих прянощів, чого вимагали від нього іспанські монархи.

До кінця свого життя видатний мореплавець не знав, що відкрив Америку. Він був твердо переконаний, що досяг омріяної Індії.

Помер Христофор Колумб 20 травня 1506 року в Севільї, в Іспанії. Спочатку його поховали в Севільї, але в 1540 році тлінні останки видатного мореплавця-першовідкривача перевезли на острів Еспаньйола (Гаїті). І лише в 1899 році він навечно упокоївся в Севільї.

**Леся Клокун
Спеціально
для «Нової газети»**

Пам'ятник Колумбу в центрі Нью-Йорка

Висадка експедиції Колумба на острові Сан-Сальвадор. 12 жовтня 1492 року

Каравелли Колумба в морі

Страховий сертифікат (Endowment) до 18 років*

- Доступне для осіб від 0 до 10 років
- Мінімальна вартість поліси — \$5,000
- Вкладки платні до 18 років
- Без доплати на оформлення поліси
- Повна сума страхування виплачується у випадку смерті або при досягненні 18-річного віку
- Поєднання страхування життя та заощадження

ВІК	Хлопці	Дівчата
0	\$205	\$200
2	\$240	\$235
4	\$285	\$280
6	\$345	\$340
8	\$435	\$405
10	\$565	\$560

Щорічні вкладки для поліси на \$5,000.

* Доступне не в усіх штатах.

ПЕРЕДОПЛАТИ І ЗАОЩАДИ!

Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Загальні інформації – 800-253-9862
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Миттєвий обрахунок річних вкладок

888-538-2833

BANK WITH US!

NOVA UA - Ваша Кредитна Спілка

У цей тривожний час важливо знати, що Ваші заощадження зберігаються в надійному місці.

У 2017-у році ми були відзначені як найбільш фінансово стабільна Кредитна Спілка США.*

Main Office
851 Allwood Rd.
Clifton, NJ 07012
973-471-0700

Botany Village
237 Dayton Ave.,
Clifton, NJ 07011
973-772-0620

Like us at facebook.com/NOVAFCU

www.novafcu.com

*Top 200 Healthiest Credit Unions listed on www.depositaccounts.com for the year 2017

Join and Bank with NOVA UA FCU

- ✓ Higher CD Rates
- ✓ Lower Loan Rates
- ✓ Residential/Business Lending
- ✓ Consumer Lending
- ✓ Online/Mobile Banking
- ✓ Over 30,000 ATMs
- ✓ Much More

НОВА УКРАЇНСЬКА ХВИЛЯ, ПАСЕЙК

ОСІННЯ ЗАБАВА

під звуки гурту "ЧЕРЕМОШ"

У програмі: -смачна перекуска, кава і солодке;
-лотерея, конкурси та розваги.

Кількість місць обмежена! Всі зароблені кошти будуть передані на допомогу пораненим воїнам АТО

Субота, 13 листопада, 8:00 PM

SATURDAY, 13 November, 8:00 PM

Ukrainian Center
240 Hope Avenue, Passaic, NJ 07055

Ціна - \$60

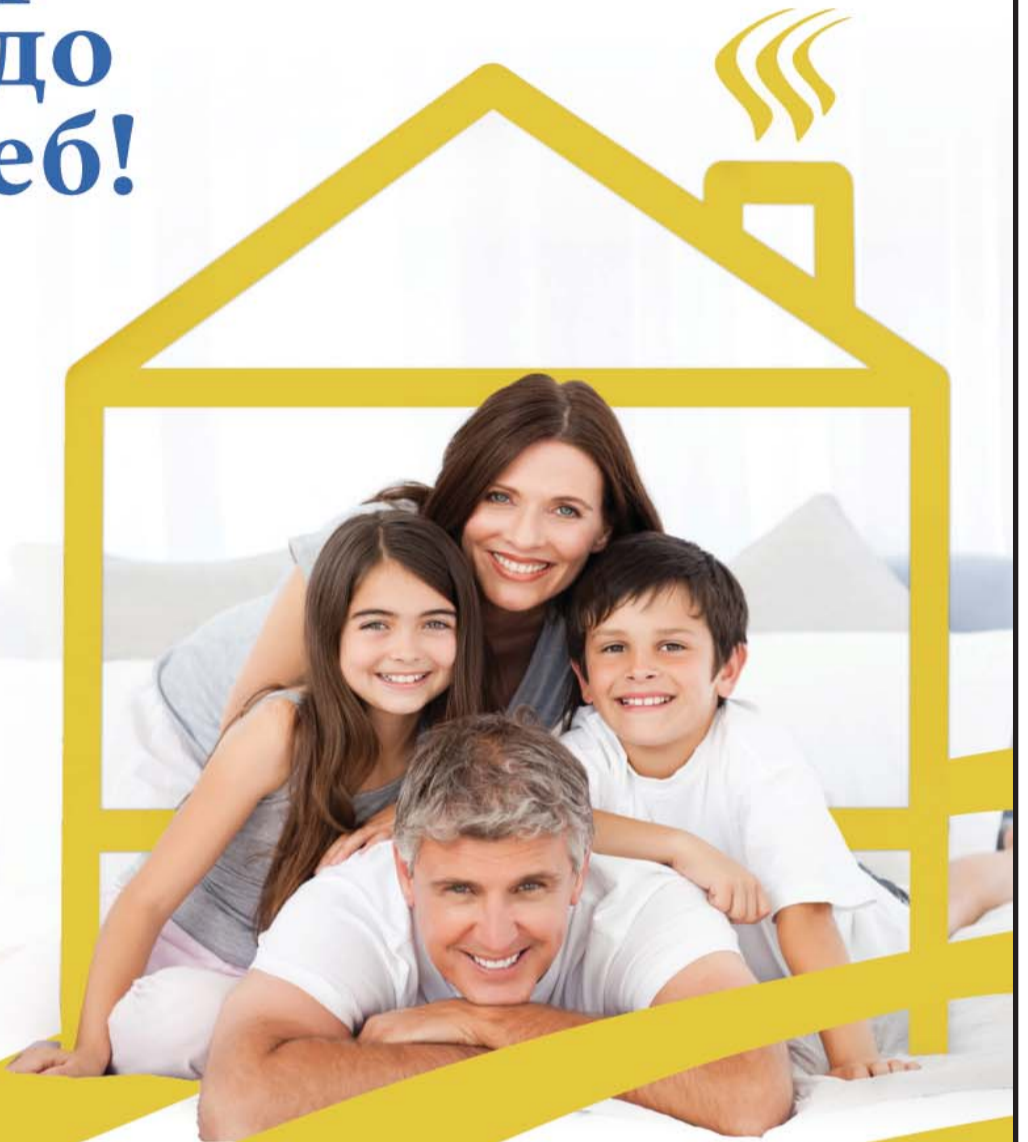
Замовлення квитків: 201 668 9516-Оксана,
201 580 8743- Марія

Позикові програми відповідно до ваших потреб!

Придбайте житло
своєї мрії лише з
**ПОЧАТКОВИМ
ВНЕСКОМ В 5% !**

Тепер лише з початковим внеском у 5% та приватним іпотечним страхуванням (PMI) ви можете придбати нове житло. Якщо у вас немає коштів на очікуваний початковий внесок в 20% або Ви не бажаєте витратити стільки грошей, а хочете інвестувати їх іншим чином - ця нова пропозиція може бути саме тим, що ви шукаєте.

Уперше купуєте житло?

Ще одна унікальна пропозиція від SUMA FCU. Пропонуємо нашим членам, які вперше купують житло, рідкісний шанс придбати нове житло лише з початковим внеском в 10% без будь-якого додаткового покриття PMI. Також запитуйте в нас про інші державні гранти, доступні покупцям першого житла.

Звертайтеся до наших представників для отримання інформації про вищезазначені програми або з будь-якими іншими фінансовими запитаннями, які у вас виникнуть. Ми готові запропонувати вам найкращі ставки та індивідуальний підхід до кожного запиту – саме те, що ви завжди очікуєте від SUMA FCU.

ВІДДІЛИ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ СУМА

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

SUMAFcu NMLS# 527694

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

Дитячий фестиваль «Перлини української музики й мистецтва»

piano

violin

bandura

voice

Children's Festival – Pearls of Ukrainian Music and Art

НЕДІЛЯ, 17 ЖОВТНЯ 2021 Р., О 1-Й ГОДИНІ ДНЯ
SUNDAY, OCTOBER 17, 2021, 1:00 PM

*Ukrainian American Cultural Center of New Jersey
60 North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981*

For more information please contact:

hmusicandart@gmail.com

(917)741-4273 / (917)937-6548

Ukrainian American Cultural Center of New Jersey

60 North Jefferson Rd. Whippany, NJ 07981

ПОЗИКИ НА ЖИТЛО *Від**

2.250% RATE **2.347%** APR**

Federally insured by NCUA

*Mortgages available only for the following owner-occupied properties: single family residences, qualified condominiums, or multi-family structures with no more than four units and up to 80% LTV. Mortgages with down payments as low as 5% (up to 95% LTV) are available only for the following owner-occupied properties: single family homes and multi-family structures up to 2 units and will require private mortgage insurance (PMI). Subject to approval of application. **The stated Annual Percentage Rates (APRs) are all based on \$100,000 mortgages, except for the Fixed Rate Jumbo Portfolio Mortgages which are based on \$484,350 mortgages. For example, a \$100,000 10 Year Fixed Rate Purchase mortgage with an 80% LTV will have a 2.347% APR and the repayment schedule will be 120 monthly payments of approximately \$931. Monthly payment amount does not include any property taxes, and/or insurance premiums; the actual payment will be greater when such items are included. Mortgages available only to members and only in designated geographic locations. All Selfreliance FCU loan programs, rates, terms and conditions are subject to change at any time without notice. Offer may be withdrawn at any time. Subject to approval of application. Please call our mortgage department toll free at 1.888.222.8571x283 for current offers, rates and terms.

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656	773-589-0077	734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106	973-373-7839	26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091	586-757-1980
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067	847-359-5911	558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306	201-795-4061	11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212-3059	313-366-0055
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108	630-307-0079	60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981	973-887-2776	7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322	248-487-0330

НАШІ КРЕДИТІВКИ

Нову філію, відкриту в мічиганському місті Hamtramck за адресою: 11756 Charest Street, «охрестив» глава Української католицької епархії Святого Миколая в Чикаго владика Бенедикт, за участю отців Даниїла Чайковського, Павла Боднарчука, Володимира Петрова та Валерія Кандюка. На урочистостях були присутні члени головного проводу кредитівки з Чикаго та працівники «Самопоміч» в Детройті, а також – почесні гості: генеральний консул України в Чикаго Сергій Коледов, мер міста Hamtramck Карен Маєвська, члени братньої Української Мічиганської федеральної кредитової кооперативи «Самопоміч», представники місцевих українських організацій та установ.

Після посвячення філії учасники церемонії перейшли на обійстя, де владика Бенедикт,

Фундація кредитівки лише в 2020-му році виділила на підтримку українських церков, шкіл та організацій і установ понад \$650 тисяч. А від 2009-го, часу заснування Фундації, – понад п'ять мільйонів доларів!

президент дирекції кредитівки «Самопоміч» Олег Караван, президент/виконавчий директор установи Віталій Кутний та генеральний консул України в Чикаго Сергій Коледов привітали присутніх членів місцевої громади з такої радісної нагоди.

Президент установи Віталій Кутний підкреслив поважні активи кредитівки, які уже наприкінці 2020-го року наблизилися до \$800 мільйонів, вельми корисні послуги, які «Самопоміч» надає своїм членам, а також велику фінансову допомогу Фундації кредитівки українським церквам, школам, організаціям і установам. Лише в 2020 році Фундація

Символічну блакитну стрічку розрізують мер міста Карен Маєвські, президент дирекції Олег Караван і президент/виконавчий директор кредитівки Віталій Кутний

«САМОПОМІЧ»-ЧИКАГО ТЕПЕР Є І В «ЛІЗІ НАЦІЙ»

9-го серпня відбулось урочисте посвячення філії Української федеральної кредитової спілки «Самопоміч» у Гемтремку (штат Мічиган) – місті, яке образно називають «Лігою націй»

Освячення приміщення нової філії преосвященним владикою Бенедиктом (третім зліва) у співслужінні з духовенством

виділила їм понад \$650 тисяч, а від 2009-го, часу свого заснування, – понад п'ять мільйонів доларів!

Свою жертовність українській спільноті в околиці Детройту Фундація «Самопоміч» продемонструвала й з нагоди відкриття та посвячення нової філії.

Безпосередньо в руки отців Володимира (Петрова) та Павла (Боднарчука) було вручено чеки по \$10 тисяч доларів для ремонту очолюваних ними церков. Отцеві Даниїлові, парохіві Церкви та адміністраторові шкіл Непорочного Зачаття, вручено чек в сумі \$20 тисяч – для закупівлі но-

вих підручників. Екзекутивному директоріві Українсько-американського архіву й музею Олі Лісківській (\$5 тисяч) для підтримки важливої місії, яку здійснює ця інституція. Кредитівка також вручила чек на \$3 тисячі громадському об'єднанню «Помаранчева хвиля» – як спонсорство свят-

Карен Маєвська, мер міста Гемтрек, бажаючи кредитівці «Самопоміч» найкращих успіхів у новому приміщенні, оголосила, що вулицю, на якій стоїть Український храм Непорочного Зачаття, буде названо на честь Тараса Шевченка. А для всієї цієї околиці місцева рада Детройту затвердила нову назву – Ukrainian Heritage Village.

кування 30-ліття проголошення Незалежності України.

За переписом 2020 року, в Гемтремку мешкає сьогодні майже 29 тисяч осіб, у публічних школах діти розмовляють 26 мовами. Здавна місто заслужило образну назву «Ліга націй» -

A League of Nations. З початку ХХ століття, коли тут почали оселятися вихідці зі Східної Європи, переважно Польщі й Галичини, Гемтремк історично став центром українського життя й по сьогодні тут мешкає поважна кількість українців. А чудовий Український католицький храм Непорочного Зачаття є окрасою цього міста. Тому з великою гордістю й радістю присутні сприйняли виступ його головної посадниці. Мер Карен Маєвська, щиро привітавши присутніх, підкреслила вагомості значення українців-мешканців міста, побажала Федеральній кредитівці «Самопоміч» найкращих успіхів у новому приміщенні та з приємністю повідомила, що вулицю, на якій стоїть Церква Непорочного Зачаття, буде названо в честь Тараса Шевченка. Місцева рада Детройту також призначила назву «Ukrainian Heritage Village» для цієї околиці.

Після завершення офіційної програми дня учасники й гості мали нагоду познайомитися ближче, поспілкуватись та почастуватись смачним обідом від кухарів Українського культурного центру.

Ярослав Березовський

Зліва направо: владика Бенедикт, президент дирекції кредитівки Олег Караван, член дирекції Роман Яцковський, генеральний консул Сергій Коледов і президент/виконавчий директор кредитової спілки Віталій Кутний

В урочистостях взяли участь представники головного офісу кредитівки «Самопоміч»

UKRAINIAN NATIONAL

FEDERAL CREDIT UNION

215 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
Tel.: (212) 533-2980 • Fax: (212) 995-5204 • Toll Free: (866) 859-5848

The following members should contact Ukrainian National Federal Credit Union by October 29, 2021 to claim their account and avoid having their funds submitted to the State Office of Unclaimed Funds:

Alshowarbi, Linda
Andrejczuk, Daniel
Andreychuk, Nazar
Artemyshyn, Mykola
Asonau, Andrei
Baranivska, Iryna
Bezuhlyi, Oleksandr
Bilinski, Bartosz
Bordok, Laslo
Dilello, James
Fedorenko, Aida
Fedorenko, Taras
Filip, Mykhaylo
Goshko, Nikolay
Havryshko, Dmytro
Hovban, Olga
Iastrubchak, Oleksandr
Irytsiuk, Bohdan
Ivanova, Zhanna
Kalynchuk, Yuliia

Kazariezov, Ihor
Khromov, Maxim
Koval, Mykola
Kovalskiy, Volodymyr
Kozakiewicz, Luiza
Kurgan, Alina
Leone, Dylan
Levitas, Yuri
Livak, Volodymyr
Maksymchuk, Oleksandr
Martschenko, Andrew
Melnychuk, Mykhailo
Melnyk, Halyna
Mocherna, Oksana
Mozil, Ivan
Murallo, Anatoliy
Nastiuk, Roman
Pawlikiewicz, Artur
Sagan, Kateryna

Saidov, Absalom
Skrobynets, Viktoria
Stasiv, Marko
Stetsyuk, Maksym
Tatarashvili, Nina
Tchoulinskaya, Nadejda
Toporov, Gennady
Tsymbal, Oleh
Uralov, Sergii
Vasilev, Nikolay
Velyanyk, Mykhaylo
Veresh, Svitlana
Yurchak, Maria
Zakharchyshyn, Fedir
Zinchuk, Andriy
Zlotar, Halyna
Zlotar, Valeriy
Zlotar, Mykhaylo
Zuraw, Rafal

Адвокат Сергій Поліщук ІМІГРАЦІЙНЕ ПРАВО

та інші юридичні та нотаріальні питання

Адвокат Сергій Поліщук практикує імміграційне право по всій території США, та має ліцензію для практики у всіх сферах права у штаті Нью-Йорк.

Адвокат є членом Американської асоціації імміграційних адвокатів.

Law Office of Serge Polishchuk, 411 Lafayette Street, Fl. 6, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (917) 522-9587 • E-mail: pallada@comcast.net

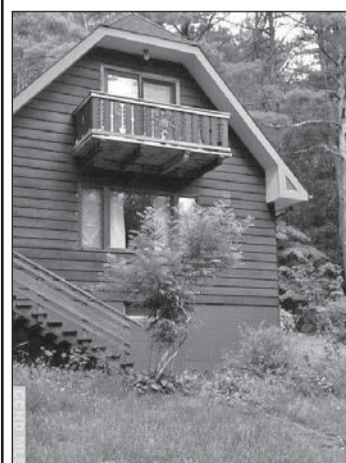
**ШУКАЮ ВАКЦИНОВАНУ УКРАЇНКУ
ДО 65 РОКІВ У НЬЮ-ДЖЕРЗІ**
для догляду за літньою людиною на постійній основі.
Праця включає опіку над моїм чоловіком
і легке прибирання в хаті.
Робота з проживанням у місті Maplewood.
Зацікавлених прошу телефонувати на номер:
(973) 761-7260

АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Заповіти, трасти

Hoshovsky Law Firm, 347 Fifth Avenue, Suite 1009, New York, NY 10016
(212) 532-8600 (212) 532-8601 Fax: (212) 208-4509

ПРОДАЄТЬСЯ БУДИНОК
У Гантері (Кетскільські гори), який сла-
виться своєю мальовничою природою
й гірськолижними трасами, біля Україн-
ської церкви Св.Івана Хрестителя, що на
Ukraine Road, продається добротний дім,
придатний для проживання цілий рік.

Деталі за телефоном:
(518) 263-5183.

У ГРОМАДІ

ВОЛОДИМИРУ КОЗИЦЬКОМУ – 97!

26-го вересня співзасновникові й почесному президентові Федеральної кредитової кооперативи СУМА-Йонкерс (штат Нью-Йорк), доброчинцеві-доброзичливцю-добродію за життєвою філософією й вчинками, людині молодої душі й молодіжної постави, шанованій у громаді, українській Америці й Україні виповнилося 97 років.

Володимир Козицький та його книги

Привітання-побажання від рідної кредитівки та фото на згадку

З цим славним і щедрим літтям Володимира Козицького привітали насамперед його колеги – дирекція, управа, працівники Федеральної кредитової спілки СУМА-Йонкерс, яку він разом з однодумцями заснував, десятки років очолював й віддав їй понад пів століття свого життя та праці.

Крім щирих сердечних побажань, вони піднесли панові

Козицькому торт у вигляді книги – солідного фоліанта, який став символічним продовженням його мемуарів «Стежка-

ми, шляхами, дорогами», англомовний варіант яких він закінчив минулого року й у яких – життя, варте прочитання, за-

хоплення, пошанування й наслідування.

«Нова газета» приєднується до цих привітань. З 97-м днем

народження, дорогий пане Козицький! Нових, цікавих сторінок у Вашій погідній Книзі Буття!

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ НЬЮ-ГЕЙВЕНСЬКИХ СОЮЗЯНОК

108-й відділ Союзу українок імені Олени Лотоцької в Нью-Гейвені (штат Коннектикут) відсвяткував 50-ліття своєї діяльності.

Святкова світлина на згадку з головою СУА Наталією Павленко (у першому ряду – четверта ліворуч) та головою відділу Ганею Салемме (у тому ж ряду – третя ліворуч). Фото з FB

«Для мене це велика честь святкувати 50-річний ювілей разом з вами – союзницями відділу, який присвятив пів століття своєї діяльності розвитку української культури, історії, шкільництва та підтримці гуманітарних і освітньо-мистецьких проєктів, включно з підтримкою Українського музею в Нью-Йорку. Многая-многая літа!» – наголосила Наталя Павленко, голова Союзу українок Америки (СУА), передаючи привітання від дружної родини союзниць усієї Америки.

До ювілейних привітань приєдналися також голови відділів СУА Нової Англії разом з головою округи Катериною Танчин. Урочистості було скрашено мистецькою програмою та спільним святковим обідом.

Відбулися урочистості, під час яких союзниця та гості мали нагоду нарешті привіта-

ти одне одного не віртуально, а особисто, й отримати безпосереднє благословення. Чинна

очільниця відділу Ганя Салемме згадуючи історію, добрі справи, самовідданих творців-попе-

редниць, віддала шану й тим, хто продовжує й примножує їхні кращі традиції сьогодні.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ: РІВНЯЮЧИСЬ НА ЮНАЦТВО

26-го вересня відбулася Міжкrajова віртуальна зустріч старшого юнацтва Спільноти української молоді (СУМ), у якій взяли участь і сумівці США.

Її учасниками були юнаки та юначки 13-17 років зі Сполучених Штатів Америки, Канади та Великої Британії. Зустріч, основною метою якої був обмін інформацією й думками про життя та діяльність в умовах пандемії, підтвердила, що сумівські осередки, які очолюють справжні провідники, залишаються і в складних умовах діяльними та цілеспрямованими.

Відтак, в усіх цих країнах, де діє СУМ, упродовж пандемного року відбувалися online-форуми, гутірки, різдвяно-новорічні доброчинні колядування й навіть літні таборування.

Молодь також поділилася баченням майбутніх сумівських акцій та імпрез. Уже заплановано аналогічні міжнародні віртуальні зустрічі для сумівців інших вікових категорій.

UNWLA
C O U A
A

14-ГО ЖОВТНЯ О 4:00 ГОД
39 CLOVELLY RD,
STAMFORD, CT

139 відділ Союзу українок
Америци у Стемфордї

**Осінній
Ярмарок**

ЗАПРОШУЄМО ВАС НА ОСІННІЙ
РОЗПРОДАЖ СОЛОДОЩІВ ТА
ВИПІЧКИ. ВИРУЧЕНІ КОШТИ ПІДУТЬ
НА ДОБРОЧИННІСТЬ.

НАШІ ФЕСТИВАЛІ

НЬЮ-ДЖЕРЗІ

ЖИВА ВЕРЕСНЕВА ФЕЄРІЯ У ВИПАНІ

25 вересня у Випані (штат Нью-Джерзі) велелюдно вітали повернення традиції «наживо»

Український фестиваль у Випані відбувся цього року «наживо»

Вітаючи численних гостей, голова управи Українського американського центру культури в Нью-Джерзі Роксолана Васкул-Лещук наголосила, що «цій чудовій фестивалній традиції вже 12 років, і вона безперервна». На-

віть торік, під час пандемії та карантинних обмежень фестиваль відбувся у форматі drive-in. І став не стільки святом музики, вареників і голубців, скільки взаємодопомоги й взаємопідтримки, які так потрібні всім нам сьогодні.

Крім змістовного, яскравого концерту, відбулися мистецькі презентації, майстер-класи, ярмарок. Невід'ємною частиною дійства стала українська кухня – було продано й з'їдено смажене поросся, понад 8 тисяч ва-

реників, тисячу голубців та 80 літрів борщу.

Святкову програму майстерно вели Олександра Завадівська й Андрій Вовк. Представляючи учасників фестивалю, вони подякували всім волонтерам,

меценатам, а також запросили на сцену представників найголовнішого спонсора – кредитівки «Самопоміч» з головним офісом у Чикаго й філіями в штаті Нью-Джерзі (Випані, Джерзі-ситі, Ньюарку).

МЕРИЛЕНД

У ПЕРЕДМІСТІ ВАШИНГТОНУ,
ПІД ПОКРОВОМ СВЯТОГО АНДРІЯ

17-19 вересня у містечку Сильвер-Спрінг (штат Мериленд) відбувся XVIII Український фестиваль

Миттєвості Українського фестивалю в передмісті американської столиці

18-й за ліком Український фестиваль, який упродовж багатьох років збирає до 10 тисяч українців Великого Вашингтону, цього року був найщемливішим. Тому що став місцем зустрічі не лише з українською музикою, піснею, смаком, а й одне з одним – через пандемію торік фестиваль було скасовано й багато хто прийшов сюди, щоб побачитися з друзями чи родиною вперше за півтора роки. Традиційно фестиваль відбувся на обійсті й під омофором Укра-

їнського православного собору Святого Андрія. У ньому взяли участь мистецькі колективи, солісти, народні майстри з Нью-Йорку, Філадельфії, Нью-Джерзі, Мічигану, а також Канади й України.

У суботу на фестиваль завітала посол України у США Оксана Маркарова, звернувшись з вітальним словом до глядачів-слухачів та вручивши вдячні грамоти найвідданішим організаторам цього дійства.

НЬЮ-ЙОРК

УКЕТОБЕРФЕСТ-2021

2 жовтня відбувся IV український «Октоберфест» на Shrewd Fox Brewery, що в Кетскільських горах (штат Нью-Йорк)

Shrewd Fox Brewery знаходиться в гірському селищі Eldred, по сусідстві з Глен-Спеєм, який колись славився українськими фестивалями й «печенням бараболі» на оселі «Верховина». Крім доброго пива, атмосфери й гостинності вона заслужила шану українців ще й тим, що впродовж років залишається одним із найвідданіших спон-

сорів чоловічої футбольної команди «NJ Ukrainian Sitch». У свою чергу, ось уже четверту осінь українці влаштовують у цій броварні «Октоберфест» на український лад – Uketoberfest.

Відтак, і цього року до німецької традиції українці додали свого етнічного колориту: українських страв, веселої музики, доброго гумору та яскравих вишиванок.

«Октоберфест» на український лад. Фото FB/Shrewd Fox Brewery

КАЛІФОРНІЯ

«HOUSE OF UKRAINE» В БАЛЬБОА-ПАРКУ

У першу неділю вересня в знаменитому Бальбоа-парку, в місті Сан-Дієго, що на півдні штату Каліфорнія, серед чотирьох десятків офіційних «репрезентантів» – учасників Дня праці було представлено й Україну

Довкола свого павільйону «House of Ukraine» – одного з 37 етнічних «хатинок» – Український громадський об'єднаний комітет організував міні Український фестиваль: виступили танцювальні та співочі колективи з Лос-Анджелеса та Сан-Дієго, було розгорнуто експозиції народних промислів й модного вишиваного вбрання, представлено традиційні українські страви. З ініціативи благодійного фонду Revived

Доброчинні українці Сан-Дієго

Soldiers Ukraine відбувся благодійний вечір-аукціон, на якому виступила заслужена артистка України Оксана Муха й було зібрано понад 8 тисяч доларів для лікування й реабілітації поранених на Східному фронті українських бійців. Найдорожчим лотом аукціону стали боксерські рукавички з підписом українського боксера та політика Віталія Кличка, які придбала родина Ольги й Юрія Гнипів за півтори тисячі доларів.

Дзеркало

ОБЛІТАЮТЬ КВІТИ...

Облітають квіти, обриває вітер
 Пелюстки печальні в синій тишині.
 По садах опалих їде гордовито
 Осінь жовтокоса на баскім коні.
 В далечінь холодну без жалю за літом
 Синьоока осінь їде навмання.
 В'яне все навколо, де пройдуть копита,
 Золоті копита чорного коня.
 Облітають квіти, обриває вітер
 Пелюстки печальні й розкида кругом.
 Скрізь якась покора в тишині розлита,
 І жива ще мальва мерзне під вікном.
 Володимир Сосюра

ДОВКОЛА СВІТУ

Ми шукали свого Тбілісі...
Вдивляючись у його силуети,
вчуваючись в його аромати,
вслухаючись у його голоси...

– Десь отут, наприкінці проспекту Шота Руставелі, мала б височіти «Іверія»...

– Іверія? Іверія... А, Іберія?! – вигукує голосно, з грузинським придихом Георгій, який на всі наступні чотири доби буде нашим гідом-провідником. – Її немає. Вже років п'ятнадцять... Тепер тут «Редісон»...

Тепер тут високий, розкішний, стильний, дорогий готель Radisson Blu.

Тбілісі з висоти пташиного польоту

ТБІЛІСІ • ПРЕКРАСНИЙ, ЯК ТРОЯНДА, ГОРДИЙ, ЯК КИПАРИС

– Чи могли б зупинитися ось тут, біля парадного входу? Якщо можна, звичайно, – просимо Георгія.

– Чому ж не можна! Нужно! – віртуозно, навіть з викликом, припасовується він буквально за метр від по-армійському виструнченого швейцара в золотистій лівреї, й, не чекаючи його реакції, кидається театраль-но-галантно відчиняти нам двері свого джипа-всюдихода, розуміючи, як і ми, що до цього антуражу більше пасував би який-небудь сріблястий лімузин.

«Якщо можна...», «чому ж не можна!...». Невже вони всі тут так розмовляють?!

...Ранній 1992-й рік. Ми – журналісти парламентського «Голосу України». Молоді, амбітні, безстрашні. Грузія, яка 22 грудня 1991 року проголосила свою державність, відразу ж перетворилась на «гарячу точку» планети. Завдання редакції – дістатися Тбілісі, побачити все на власні очі, передати цикл репортажів і фотографій з місця подій, взяти інтерв'ю у президента Грузії Звіада Гамсахурдії...

Й того вечора ми вже приземлилися в Тбілісі. А за кілька годин заходили до найближчого від парламенту готелю «Іверія».

– Нам один номер, будь ласка. Якщо можна...

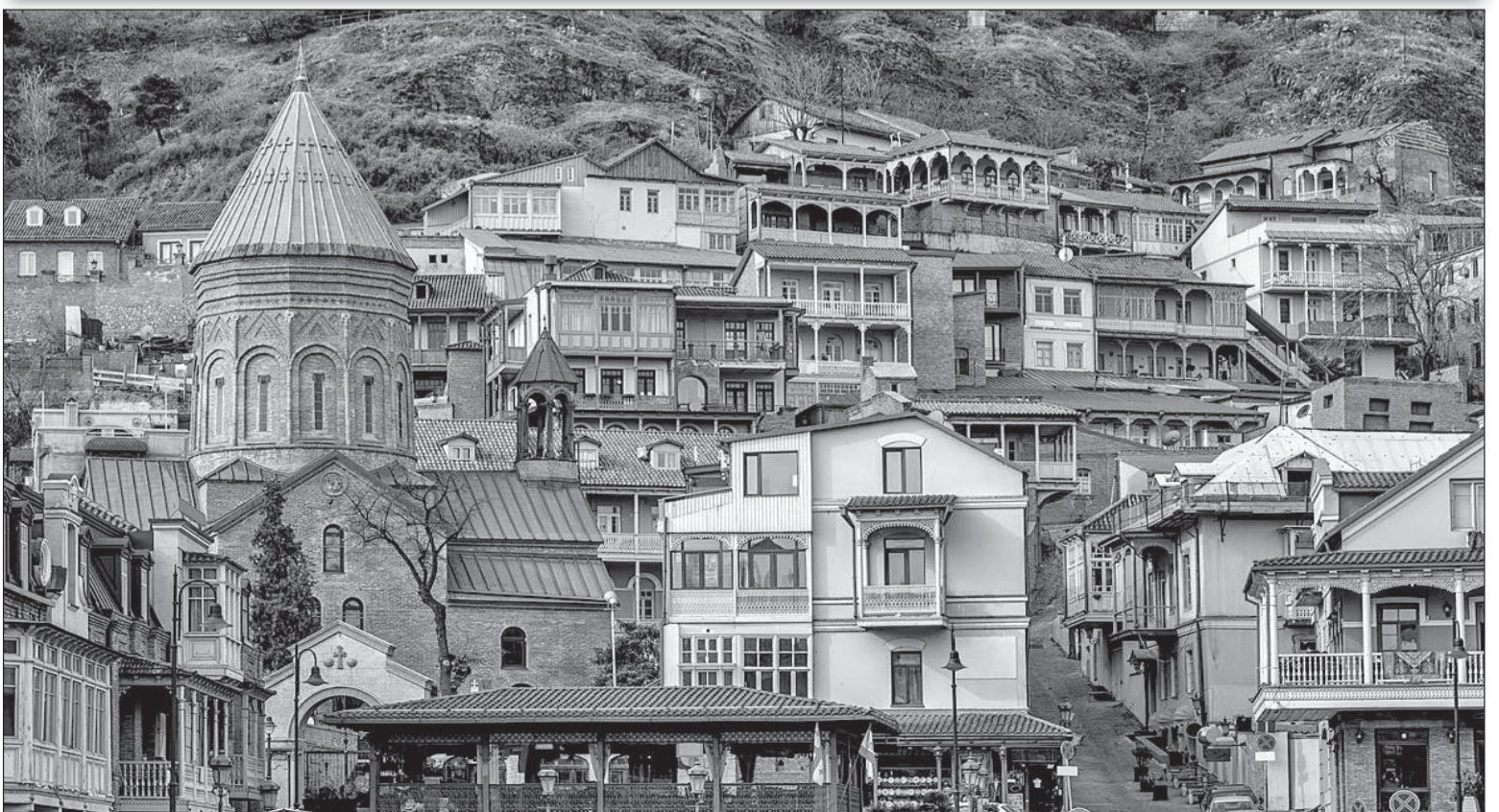
– Не можна... – відчеканив з придихом черговий адміністратор. І з пильністю прикордонника почав перевіряти спочатку наші паспорти без штампів на потрібній сторінці, а потому, змірявши владним поглядом й знічених нас, таким же суворим тоном додав: «Не можна, а нужно!» І подав ключ. Один.

Наша довідка: Тбілісі (дослівно з грузинської – «тепле джерело») – з VI століття й до сьогодні столиця Грузії та найбільше місто в країні. До 1936-го року вживалася назва Тифліс.

Засноване в V столітті нашої ери Вахтангом Горґасалі, царем Іберії, у Тбіліській улоговині на річці Мткварі (Курі). В 1490 році (після розпаду Грузинської держави) Тбілісі стало столицею Картлійського царства. У 1578 році місто зайняли турки. В 1783-му Грузія приймає протекторат Російської імперії, але Тбілісі залишається головним містом країни. У 1918-му Грузія проголошує свою незалежність, однак грузинська держава проіснувала недовго і вже в 30-х роках XX століття країна стала частиною Радянського Союзу. Сучасна Грузія відновила свою незалежність у грудні 1991 року, а Тбілісі стало її столицею. Загальна площа Тбілісі – 726 кв.кілометрів, кількість населен-

ня – 1,2 мільйона осіб, з яких понад 85 відсотків – грузини, 7,5% – вірмени, 3% – росіяни, 1% – осетини. Сьогодні в Тбілісі мешкає 40 довгожителів – людей, яким більше 100 років, з них 4 чоловіків і 36 жінок. Переважна більшість мешканців Тбілісі – віряни Грузинської православної церкви.

Тбілісі – важливий адміністративний, культурний, промисловий, транспортний центр кавказького регіону, який завдяки історичному розташуванню вздовж Шовкового шляху, на перехресті Європи й Азії, має трансконтинентальне стратегічне значення. З 2000-х років – популярний центр світового туризму. Серед найцінніших і найвідоміших туристичних об'єктів та напрямків – Свята гора, катедральні собори Святої Трійці й Сіоні, будинок парламенту, проспект Шота Руставелі, оперний театр, міст Миру.

Старе місто

«Дерево життя» – символ Грузії

Міст дружби через Мткварі (Куру)

«Велосипед Саакашвілі» на площі Революції троянд

Фото на згадку на тлі колишньої «Іверії» – теперішнього Radisson Blu

Грузія завжди була «трохи не радянська»: з кожного правила тут завжди були винятки, часто винятків було більше, ніж самих правил...

«Іверія», побудована в 1967 році й названа так на честь однойменного древнього царства, висока, сіра, з примітивними меблями, немов сторожова вежа стояла на горі, вивищуючись над містом, вважалася в радянські часи готелем люкс-класу. Однак після війни в Абхазії готель перетворився на табір для біженців, через який пройшли тисячі родин. А в 2009-му над ним уже виграла неоновими світлами манлива вивіска Radisson Blu Hotel. На початку грудня 2003 року тут з'явилася ще одна табличка – площа Революції троянд. З'явилася вона після фальсифікації парламентських виборів 2 листопада 2003 року. Тоді на проспекті Шота Руставелі з'їхалася-зійшлася вся Грузія. Чинний президент Едуард Шеварднадзе змушений був скласти свої повноваження й керівництво країною перейшло до опозиції з Міхеїлом Саакашвілі на чолі.

Георгій, наш гід-водій-власник туристичної агенції-прокату автомобілів-виноградників-винарні й пів мільйонної банківської позики, працював колись «в охороні президента Шеварднадзе». Він не приховував цього, як і вдячності за те, що йому «підвернулися такі мандрівники, як ми», бо «часи тепер у Грузії скрутні, пандемія проїла всі запаси й кишені, туристів мало, а якщо й є трохи, то більшість з мусульманського світу, а він – християнин».

– А коли, за якого президента, грузинам жилося найкраще? – цікавимося, хоч ніби й домовилися ще на початку знайомства, що «про політику ані слова».

– За Брежнєва, – не задумуючись відповідає Гія. – Майже кожен грузин міг стати тоді мільйонером. І ставав. Вино продавали цистернами... Знаєте, скільки в нас цеховиків тоді було – сотні, тисячі...

– А в сучасні часи?

– За Саакашвілі. До нього Грузія була схожа на середньовіччя... Ви собі, мабуть, навіть уявити не можете! Дорогами нашими не можна було їздити, в обшарпаних будинках не було ані теплої води, ані каналізації... Це Міхо приніс у Грузію кольори – до нього в Тбілісі їх було лише три – сірий, чорний і зелений... А наш «акваріум» ви бачили? Ось, поїдемо, покажу...

«Акваріум» – це скляний, прозорий, сучасний будинок Міністерства внутрішніх справ країни. Таким його розпорядився спорудити тодішній президент Саакашвілі – щоб міліцейський світ – найбільш корумпована структура суспільства – була на видноті.

Інтернет ще не встиг на догоду все тій же політиці й політикам «повиривати непотрібні сторінки» – в електронній Вікіпедії й сьогодні можна прочитати: «За часів президентства Саакашвілі

Грузія посіла восьме місце в світі за простотою відкриття бізнесу, сьоме – за отриманням прав на будівництво, друге – за легкістю реєстрації прав власності, п'яте – за отриманням кредитів, двадцятье – за рівнем захисту інвесторів...»

Прийшовши до влади, Саакашвілі пообіцяв отримати від приватизації 200 мільйонів доларів вже наступного року. Якщо в 1994-2000-х бюджет отримав 192 мільйони доларів, то в 2005-му ця сума зросла до 231 мільйона. Боротьба з корупцією почалася із чистки державного апарату. Відразу після приходу до влади Саакашвілі звільнив керівників усіх силових структур. З перших днів президентства він узявся за ДАІ, яку вважав феодальним збирачем грошей на дорогах... У сфері державного управління президент віддавав перевагу молодим фахівцям – він любив повторювати, що молода людина, за бажанням, швидко підвищить свій інтелектуальний і професійний рівень, а перевиховувати вихідців з минулого – справа майже безнадійна...

– Чому ж йому тоді не знайшлося місця у своїй Батьківщині й він не може сюди повернутися досі? – не вгамувалися ми.

– Ну, Міхо ж не був ідеальним: багатьох посадив, з тюрмами переборщив, з Росією багатьом не догодив... Але давайте про політику не будемо...

...Ми шукали свій Тбілісі на Шота Руставелі, замовляючи, як і тоді, у вуличних торгівців склянку свіжевичавленого гранатового соку. Й не полишало враження, що ті старенькі підприємливі бабці в трагічно-чорних хустинках, з вузлуватими селянськими руками, які так вправно тримають саморобний прес із вкладеним у нього гранатом-півмісяцем, стоять на проспекті Шота Руставелі ще з кінця 1980-х. Змінився хіба що посуд – став одноразовим і пластиком та гранатові плоди – їх дедалі більше привозять тепер до Тбілісі з Азербайджану та Ірану.

Ми шукали свого Тбілісі і в «Дереві життя» – загадковій скульптурі Давида Монаварлісашвілі в парку Ріке, на узбережжі Кури, у гіллі якого заплутались і світильники, і валізи, і дверцята від печі, і військовий шолом...

Ми шукали свого Тбілісі у пандемно-жалобно зашторених вікнах Тбіліської опери, обрамленої, мов античними колонами, кипарисами – з того часу, як ми не бачились, вони стали вищими за будівлю.

Кипариси – невід'ємна деталь тбіліського портрету. Настільки виразна, що, споглядаючи краєвиди, починаєш вірити: ці горді красені насправді народилися не на Кіпрі, в Карфагенській долині, а ось тут, у Тбіліській улоговині. Й легенда про сміливого юнака й оленя із золотеними рогами – саме про ці місця.

За античним міфом, прекрасний кіпрський олень заходив в обійстя, мов у свої лісові пенати, й на людські пестоші відповідав

взаємністю. Найбільше любив його юний син царя Кеоса Кипарис – друг Аполлона. Одного спекотного дня олень заховався від задухи в затінку лісу. Й, на превелике нещастя, саме в тій же місцині й у саме в ту пору там полював молодий Кипарис і випадково поціли в свого улюбленця, вбивши того на смерть. Туга його була настільки безутішною, що юнак від почуття провини перетворився на вічно-зелене дерево, верхівка крони якого зеленою стрілою навечно поєдналася з небом.

Однак, у грузинів є своя історія про «священного оленя». Давня легенда оповідає про те, що раніше, коли територія Тбіліської улоговини була всяюна термальними джерелами та густими лісами, в цих краях любив полювати правитель давньогрузинської держави Вахтанг I Горгасал. Одного дня він підстрелив оленя, який прибіг до гарячого джерела, впав намертво, а тоді ожив, зцілювся. Вельможа побачив у тому добрий знак і заклав на тому місці місто.

Тбілісі було засновано в V столітті нашої ери, а вже в VI місто стало столицею давньогрузинської держави. В історичному центрі Старого міста збереглися терми, датовані I століттям. Тому поселення назвали Тифліс, що означає «тепле джерело».

Утім, природна теплота притаманна не лише давнім джерелам, а й людям, які тут живуть. Втративши надію поселитися в «Іверії», якої вже немає, ми через booking винайняли «апартамент біля парламенту» – неподалік Radisson Blu, на проспекті Шота Руставелі, справді біля парламенту. Переступивши поріг розкішного помешкання, в якому колись могли жити щонайменше нащадки грузинських князів чи номенклатурна компартійна еліта, відразу ж помітили у вітальні столик, застланий вишитою українською скатертиною, а на ньому – тачку з виноградом, пляшку «Кіндзмараулі» й букетик троянд.

...Щовечора, повертаючись із мандрів завидка, ми любили ходити на Трояндову площу, підніматися ліфтом на дах високого скляного будинку, що через дорогу, навпроти колишньої нашої «Іверії», замовити по келиху доброго грузинського вина й дивитись на вечірній Тбілісі. Вдивляючись у його силуєти, внюхуючись у його аромати, вслухаючись у його голоси... Але, дійшовши поглядами до чудернацької скульптури – гігантського (вісім метрів завдовжки й чотири метри заввишки) двокісного ровера, з двома керівницями з протилежних боків, щоразу зашпортувалися за власні думки та здогадки.

У Грузії цей знак на площі Революції троянд називають «велосипедом Саакашвілі»...

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський
Нью-Йорк – Париж –
Київ – Тбілісі –
Єреван – Нью-Йорк**

ПАМ'ЯТЬ

Атена-Святомира Пашко – українська поетеса, дисидентка, громадська діячка, дружина й соратниця В'ячеслава Чорновола. Народилась 10 жовтня 1931 року в учительській родині в селі Бистриця Дрогобицького повіту на Львівщині.

Закінчила Львівський лісотехнічний інститут. Із середини 1960-х років за свої виступи на оборону репресованих діячів української культури зазнавала утисків: було заборонено друкувати її твори, вчинено обшуки в помешканні, постійно перебувала під наглядом КГБ.

З В'ячеславом Чорноволом вони офіційно одружились у Якутії, де він, політичний в'язень, відбував третє заслання.

У грудні 1991 року в Києві на установчому з'їзді Союзу українців Атену Пашко було обрано головою цього нового для України об'єднання. Після трагічної загибелі чоловіка продовжила його політичну місію. Атену Пашко називали берегинєю Народного Руху.

Авторка поетичних збірок: «На перехрестях», «На вістрі свічки», «Лезо моєї стежки».

Померла 20 березня 2012 року в Києві. Похована на Байковому цвинтарі, на центральній алеї, поруч з В'ячеславом Чорноволом.

Поетеса-шістдесятниця, учасниця українського правозахисного руху, громадський діяч, дружина й соратниця В'ячеслава Чорновола.

За кожним із цих титулів – цілий міх страждань і болю, а також зелений листочок лавру до вінка, що його ми тепер сплітаємо для неї у своїй вдячній пам'яті.

Це була людина яскравої долі, яка ніколи не вмiла й не хотiла тьмянiти. Якби тепер хтось захотiв подивитися на записи живої Атени, я порадив би відеокадри з перших славних рухівських демонстрацій. На них Атена йде в колоні поряд з В'ячеславом – обоє веселі, натхненні, щасливі. Такими вони й увійшли в українську історію.

Усе своє життя Атена докінчувала фразу, яку почула з уст розстрілюваного земляка: «Слава Укр..!» Згодом Атена напише у своєму вірші: «Малою я бачила кров, кров убитих земляків моїх...» Вона підхопила цю естафету патріотизму й відтоді любила свій край великою й жертвовною любов'ю.

Для нас, бунтівної молоді 70-х, вона стала символом полум'яного й вірного кохання. Її любов до В'ячеслава Чорновола, що починалась як поетична, згодом здобула інші епітети: борцівська, казематна, каторжанська – і далі за сторінками біографії чоловіка. Все знесла, все витримала, виборола свою власну героїчну біографію, мужньо ставлячи чоло всесильному КГБ та негідній системі. Коли арештовували В'ячеслава, вона, де могла, продовжувала ним почате. І, врешті-решт, увійшла в нову епоху з надією й ентузіазмом.

Союз українок і Рух – два камені, на яких Атена вибудувала свій заслужений громадський постамент у часи національного відродження. У цю пору ця жінка не знала ні хвилини спокою, пропускаючи численні статті й документи через свої руки, а вічні проблеми громадської діяльності – через своє серце. В її особі жіноцтво України здобуло свій виразний суспільний голос

Атена Пашко і В'ячеслав Чорновіл

...Як же Вам, Жінко,
на нарах спиться...
Ви ж не розбійниця, ані не вбивця.
Як же Вам, Жінко,
на нарах спиться...
Вам би купатись кожного ранку
У водах, що пахнуть зіллям рум'янку...
За Перекопи,
і на світанку будять конвої
Ведуть, як бранку, до водопою.
А за стіною – вогні неони,
У магазинах ніжні нейлони,
Різнi жіночі срібні брязкальця,
Перстні на Ваші тендітні пальці...
Брязчить понуро замок тюремний
Уже не кафський і не гаремний.
Як же Вам, Жінко, кажуть у очі:
«Руки за спину!» – руки жіночі...
Відійшли війни за перекопи,
Позаростали квітням окопи...
А чи Вам, Жінко, щастя наснитись?
В наш вік космічний,
такий трагічний,
що аж комічний.....
Як же Вам, Жінко, на нарах спиться....
Атена Пашко

й домоглася належного місця у загальнонаціональному Преображенні.

А згодом довелося цьому серцю пережити страшну мить – 25 березня 1999 року, коли Атена почула про загибель на бориспільській трасі її В'ячеслава. І наче справдилися її давні слова:

Така важка моя любов
У болях і тривозі,
Прикута до усіх хрестів,
Счорнілих при дорозі...

МЕНЕ НЕМАЄ В ОДНИНІ...

10 жовтня Атені Пашко виповнилося б 90 років

Атена Пашко (в центрі) з чоловіком В'ячеславом Чорноволом та відомим поетом Дмитром Павличком у Нью-Йорку. Фото з архіву Ірени Чабан, колишньої редакторки журналу СУА «Наше життя»

Але залишалися поряд донька Ірина, котра змалечку захоплювалася Мамою і була для неї опорою в усі тяжкі періоди її життя, яких було без ліку. Залишалася родина, а також улюблений внук Василь. Залишалися ті, що віддавна любили Атену й дали їй право колись написати: «Мене немає в однині».

У ті далекі 70-ті роки минулого століття першим віршем, що його мені пощастило тоді почути, був вірш «Як же Вам, Жінко, на нарах спиться?». Для мене ці поетичні слова набули якогось сакрального змісту. Сьогодні мені хочеться вже із сумом і разом з тим з радістю, бо вона тепер там навічно зі своїм В'ячеславом, перепитати:

«Як же Вам, Жінко, тепер у засвітах Божих?»

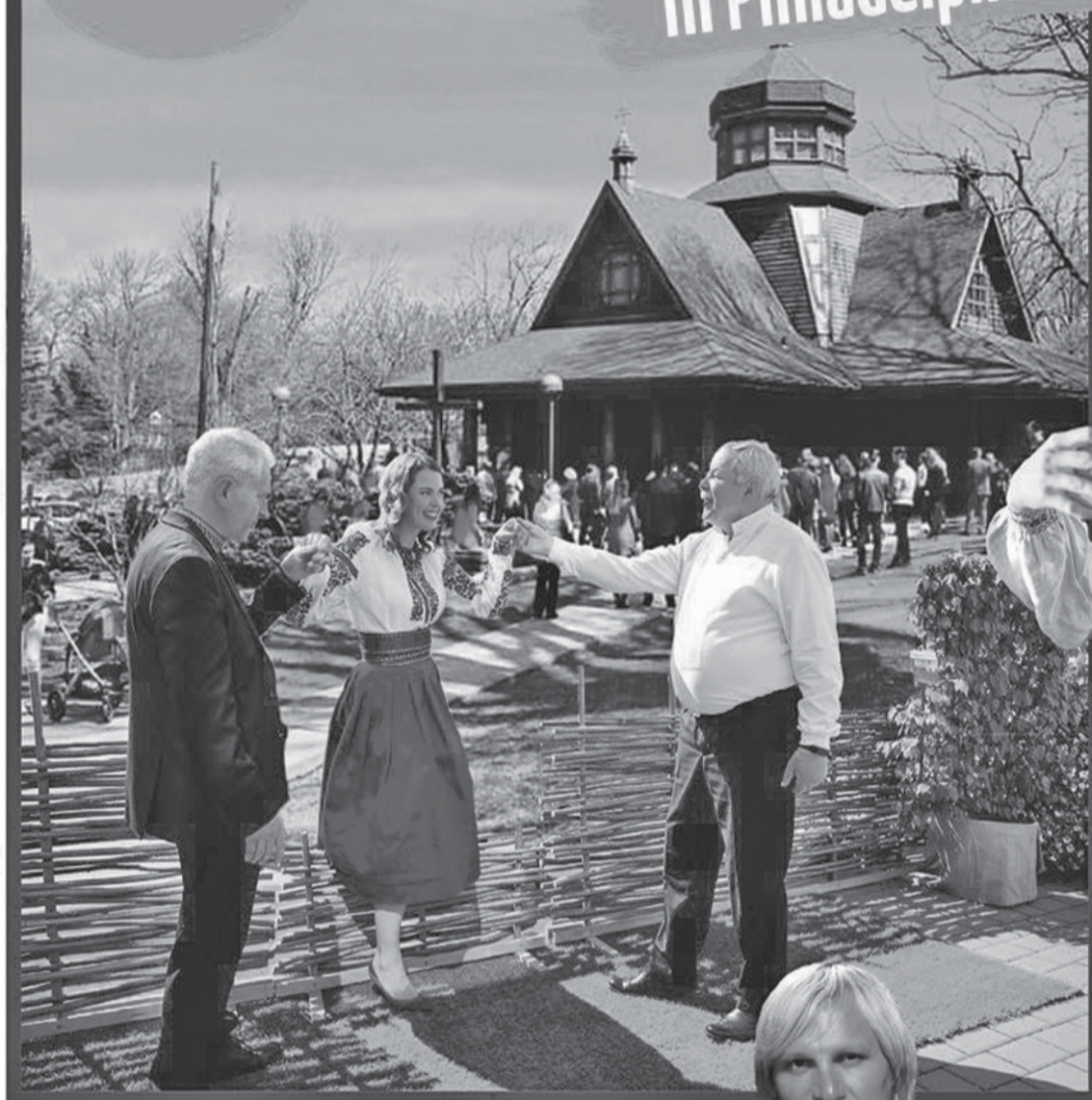
Мирослав Маринович,
правозахисник,
віце-ректор Українського
католицького університету
www.ucu.edu.ua

Ukrainian Catholic University Fundraiser **PERELAZ** in Philadelphia

Title sponsor
UKRFCU
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

Silver sponsor
Meest

Contact person:
Khrystyna Machynska
(224)421-0287,
konopada@ucu.edu.ua

SPECIAL GUESTS

Ambassador of Ukraine to the USA **Oksana Markarova**
vice-rector of UCU **Myroslav Marynovych**
famous ukrainian musician **Viktor MOROZOV**
Oleh Skrypka

TICKETS

or visit: [ucef.org/
get-involved-event/
philadelphia/](http://ucef.org/get-involved-event/philadelphia/)

October 9, 2021
5 pm

St. Michael
The Archangel Ukrainian
Catholic Church
(Mykhailivka)

TICKETS:

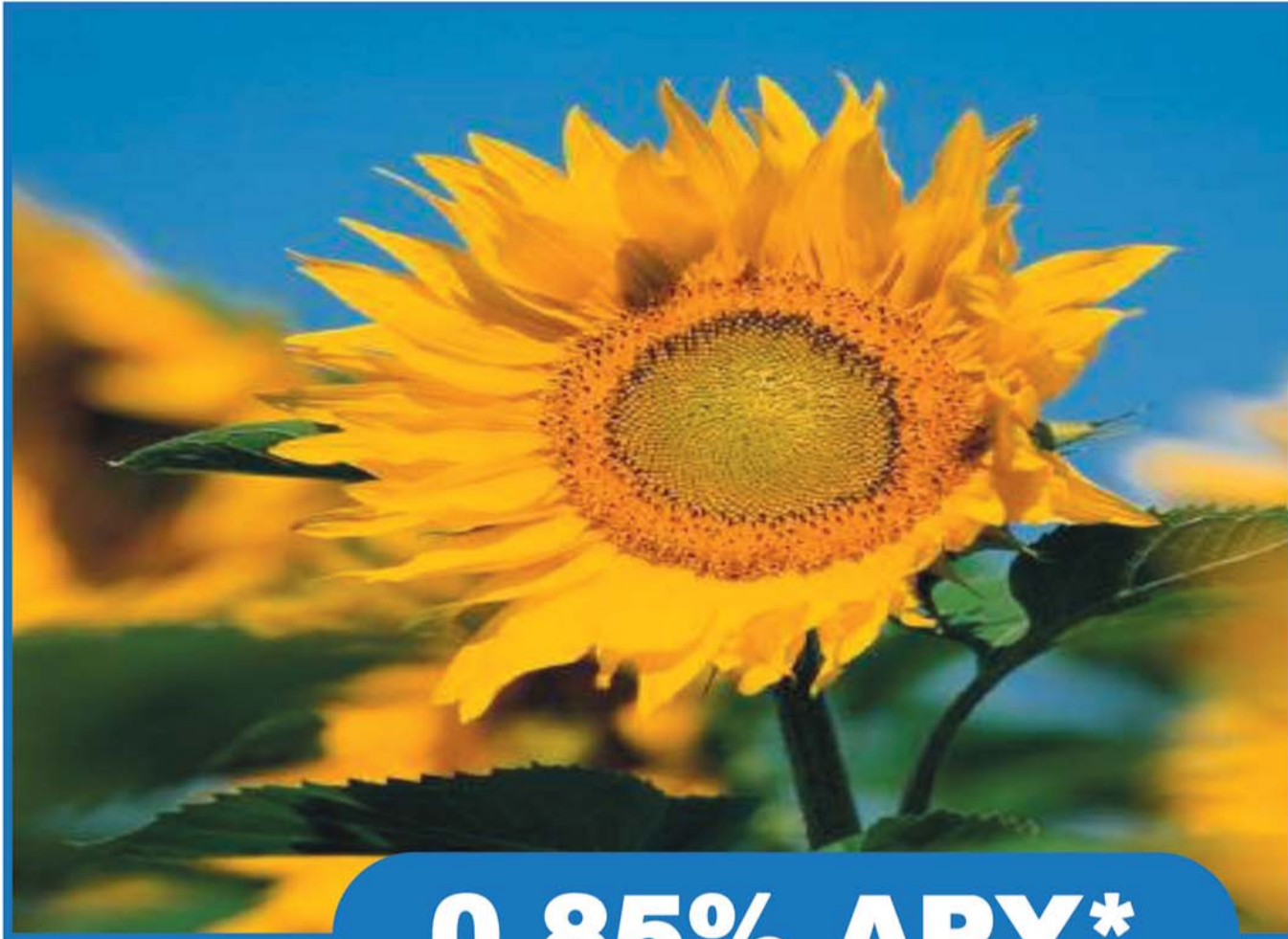
- family ticket (couple with children up to age of 18) **\$250**
- individual ticket **\$125**
- student tickets (18-25 years old) **\$50**

* buffet and light drinks are included

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

0.85% APY*

**Ваші заощадження зростають
на Money Market рахунках!**

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

*APY-Annual Percentage Yield is calculated on the assumption that dividends remain on deposit.
Interest compounded daily, posted monthly. Minimum to open and maintain MMA is \$2,500.00.
Up to six withdrawals per month allowed. Minimal withdrawal amount—\$500.
Rates are effective 3/1/2021

<p>MAIN OFFICE: 108 Second Ave New York, NY 10003 Tel: (212) 473-7310 Fax: (212) 473-3251</p>	<p>KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: (845) 626-2938 Fax: (845) 626-8636</p>	<p>UNIONDALE: 226 Uniondale Ave Uniondale, NY 11553 Tel: (516) 565-2393 Fax: (516) 565-2097</p>	<p>ASTORIA: 32-01 31st Avenue Astoria, NY 11106 Tel: (718) 626-0506 Fax: (718) 626-0458</p>	<p>LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: (631) 867-5990 Fax: (631) 867-5989</p>
--	---	--	--	---

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org